

Technická univerzita v Liberci

FAKULTA PŘÍRODOVĚDNĚ-HUMANITNÍ A PEDAGOGICKÁ

Katedra: Katedra českého jazyka a literatury

Studijní program: Filologie

Studijní obor: Český jazyk a literatura (FIL)

KOMUNIKACE NA SOCIÁLNÍ SÍTI
COMMUNICATION ON SOCIAL NETWORK

Bakalářská práce: 11-FP- KCL- B – 03

Autor:

Markéta DOUSKOVÁ

Podpis:

.....

Vedoucí práce: doc. PhDr. Milada Hirschová, DSc.

Konzultant: doc. PhDr. Milada Hirschová, DSc.

Počet

stran	grafů	obrázků	tabulek	pramenů	příloh
95	4	0	39	20	5

V Liberci dne: 20. 4. 2012

Čestné prohlášení

Název práce: Komunikace na sociální síti

Jméno a příjmení autora: Markéta Dousková

Osobní číslo: P09000329

Byl/a jsem seznámen/a s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména § 60 – školní dílo.

Prohlašuji, že má bakalářská práce je ve smyslu autorského zákona výhradně mým autorským dílem.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracoval/a samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

Prohlašuji, že jsem do informačního systému STAG vložil/a elektronickou verzi mé bakalářské práce, která je identická s tištěnou verzí předkládanou k obhajobě a uvedl/a jsem všechny systémem požadované informace pravdivě.

V Liberci dne: 20. 4. 2012

Markéta Dousková

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí mé bakalářské práce doc. PhDr. Miladě Hirschové, DSc. za poskytnuté konzultace, rady, doporučení a opravy.

Dále všem respondentům, kteří přistoupili zodpovědně k mému dotazníku, a Tomášovi s Jessikou, kteří mi umožnili publikování jejich příspěvků.

Anotace

Komunikace na sociální síti

Komunikace, která na Facebooku probíhá, po jazykové stránce kopíruje a přebírá zásady chatových systémů a portálů, které fungovaly před ním. To práce dokazuje na rozboru konkrétních statusů a jejich komentářů.

Inovací je, že se komunikace na Facebooku nezakládá na obsahu sdělení, ale na vztazích mezi uživateli, což ho odlišuje od všech předchozích komunikačních možností. Další změnou je předpoklad, že identita uživatelů je totožná s jejich identitou skutečnou.

Vybrané komunikační možnosti Facebooku jsou blíže popsány v teorii a míra jejich využívání následně vyhodnocena v praktické části práce. Ta obsahuje dotazníkové šetření pro věkové skupiny 13–16 let a 20–23 let. Na jeho základě mohou za nejpoužívanější Facebookovou funkci označit chat, jehož znaky popisuje teoretická část práce.

Klíčová slova: Facebook, sociální síť, komunikace, uživatelé, chat, status.

Abstract

Communication on social network

The present thesis *Communication on Facebook* deals with practices of earlier chatting servers and portals and, in contrast with them, specifics of the Facebook. This is demonstrated by the overview of general features of Facebook and in a detailed analysis of two Facebook profiles (a teen-age girl vs. a male college student over 20). In addition to the description of their communication practices, the linguistic features of their means of expression are shown.

The thesis shows that communication on Facebook is not concentrated on information contents but rather on relationships between users instead. Another difference is that the users are supposed to present their real identity which is reflected, among other things, in the responses of „friends“. Also, the author has conducted an opinion research concerning various features of Facebook among age groups of 13–16 as well as of 20–23. As a result, Facebook communication does not seem to be any harm to young people and their communication skills.

Key words: Facebook, social network, communication, users, chat, status.

Obsah

1	Úvod.....	7
1.1	Postup a metody práce	8
2	Teoretická část.....	9
2.1	Sociální síť	9
2.2	Facebook	9
2.2.1	Statistika.....	9
2.2.2	Uživatelé	10
2.2.3	Komunikace	11
2.3	Jazyk internetové komunikace	15
2.3.1	Diskurs	15
2.3.2	Netiketa.....	16
2.3.3	Spisovnost vs. nespisovnost.....	17
2.3.4	Přepis nespisovné výslovnosti, ozvláštnění grafické podoby slov	18
2.3.5	Lexikální rysy chatové komunikace	18
2.3.6	Emotikony.....	21
2.3.7	Grafické ozvláštnění zápisu	22
3	Praktická část.....	24
3.1	Pozorování profilu uživatele Facebooku ve věku 13–16 let	24
3.1.1	Shrnutí.....	39
3.2	Pozorování profilu uživatele Facebooku ve věku 20–23 let	41
3.2.1	Shrnutí.....	53
3.3	Porovnání	54
3.4	Dotazníkové šetření.....	55
3.4.1	Varianta A – Facebook vlastním	55
3.4.2	Varianta B – Facebook nevlastním.....	72

4	Závěr	77
5	Seznam použité literatury	81
6	Seznam příloh	83

1 Úvod

Protože se v posledních několika letech stal Facebook velmi rozšířenou a populární formou dorozumívání mezi lidmi, zvolila jsem si jako téma své bakalářské práce komunikaci v této sociální síti.

Jako studentku českého jazyka mě bude zajímat podoba vyjadřování jeho uživatelů a míra, s jakou uživatelé Facebooku využívají jeho komunikační možnosti, které začaly nahrazovat dočasné dorozumívací prostředky.

Vzpomínám si na dobu, kdy lidé k písemné komunikaci na dálku využívali dopisů. Ty byly také osobního, neformálního charakteru, stejně jako projevy, které můžeme pozorovat na Facebooku. Tam je však převažující motivací spíše než vlastní obsah sdělení, jak tomu například bylo u zmíněných dopisů, potřeba komunikovat s jinou osobou. Jazyk a forma, jakou internetová komunikace probíhá, mají specifické rysy, které se ve své práci pokusím zachytit.

Nyní je Facebook velmi diskutovanou novinkou a dynamicky se rozvíjející oblastí. Nikdo ale neví, jestli si tuto pozici udrží a nakolik odlišné jeho postavení bude za několik let. Už teď o něm v obecném povědomí společnosti koluje několik tvrzení, která bych u vybraného vzorku uživatelů zaměřeného na současnou mládež ráda potvrdila, nebo vyvrátila.

Pro širší nahlédnutí do dané problematiky mě budou zajímat názory na tuto formu komunikace od lidí, kteří jí nevyužívají.

1.1 Postup a metody práce

Při zpracování budu postupovat podle zásad blíže definovaných v zadání práce.

V teoretické části představím vybrané komunikační možnosti sociální sítě Facebook a znaky typické pro jazyk, kterým se jeho uživatelé vyjadřují.

V části praktické na základě prostudované literatury a poznatků uvedených v teorii okomentuji dílčí výsledek každé otázky dotazníkového šetření, které bude probíhat u mládeže ve věku 13–16 let a 20–23 let. Nabyté informace z dotazníků doplním o porovnání respondentů obou věkových kategorií. Konečné shrnutí provedu v závěru práce. Přesná podoba dotazníků bude uvedena v přílohách. Součástí této kapitoly bude také rozbor vybraného profilu jednoho uživatele z každé věkové skupiny. Zde budu pozorovat veřejné příspěvky a jejich komentáře za zvolené období. V rámci toho provedu jejich žánrový, stylistický a jazykový rozbor. V přílohách práce je souhlas uživatelů k jejich zveřejnění.

Výsledkem mé práce nebudou obecně platná tvrzení, která by šlo vztáhnout na celé facebookové společenství jeho uživatelů. Důvodem je nízký počet respondentů, na kterých znázorním pouze vzorek této komunity.

Jsem si vědoma toho, že všechny číselné údaje a statistiky, o které se v práci opírám, pochází z roku 2010, proto se mohou lišit od současného stavu.

2 Teoretická část

2.1 Sociální síť

Sociální sítě byly vyvinuty v prvním desetiletí 21. století jako reakce na nedostatky předešlých systémů, kterými byly nejrůznější diskusní servery, online fotogalerie, weblogy, úložiště pro soubory, servery, které poskytovaly možnost hodnocení fotografií a řada dalších. Hlavní účel, který měly posílit, byla možnost sdílet, tvořit a komunikovat zároveň.

Podstatu sociálních sítí tvoří několik základních znaků. Služby jimi poskytované jsou založeny nikoli na obsahu, ale na vztazích mezi uživateli, jejich vzájemnými komentáři, odkazy a hodnoceními. Základní vlastností, která komunikační síť odlišuje od předchozích možností, je předpoklad totožnosti identity uživatelů a reálných osob.

Většina obsahu je tvořena samotnými uživateli a provozovatelé těchto serverů vstupují do jejich provozu jen minimálně. Sociální síť patří mezi aplikace tzv. Webu 2.0, což znamená, že neexistuje žádná instituce, která by jakoukoli uveřejněnou informaci, ať už text, obrázek aj., musela před jejím uveřejněním schválit. (Bednář, 2011, s. 12.)

Mezi nejznámější celosvětově používané patří Facebook, Twitter, Google+, Myspace a LinkedIn. České sociální sítě jsou například Lidé.cz, Spolužáci.cz a Líbímseti.cz.

2.2 Facebook

Autorem tohoto projektu, který vznikl v únoru roku 2004, je americký programátor a podnikatel Mark Elliot Zuckerberg. Původně byl tento systém s názvem thefacebook.com určen pouze pro studenty Harvardovy univerzity, mezi které se řadil i samotný tvůrce. Od 11. srpna 2006 je aplikace dostupná pro kohokoli na světě staršího třinácti let. (Bednář, 2011, s. 11.)

2.2.1 Statistika

Sociální sítě obecně jsou v současnosti nejnavštěvovanějšími webovými aplikacemi. Samotný Facebook v roce 2010 dosáhl po celém světě pěti set milionů registrovaných

uživatelů. Oficiální statistika uvádí, že více než polovina z nich je aktivní více než jednou týdně.

V České republice bylo toho roku k internetu připojeno zhruba 5,5 milionu lidí, z nich 2,7 milionu, tedy více než jedna polovina veškeré české internetové populace a pěti z celkového počtu obyvatel patří mezi jeho uživatele. (Bednář, 2011, s. 11.)

2.2.2 Uživatelé

Původně byl Facebook určen pro skupinu univerzitních studentů. To dnes již neplatí. Sociální sítě se díky své struktuře, nabízenými funkcemi a jednoduchým ovládním nezaměřují pouze na omezenou klientelu, ale postihují všechny typy uživatelů internetu, čímž se odlišují od starších typů komunikačních serverů.

V České republice jsou uživatelé Facebooku převážně ve věku 18–34 let, 12% ve věku 35–44 let a 18% z nich tvoří teenageři. Poměr mužů a žen je víceméně vyrovnaný. (Bednář, 2011, s. 14.)

Podle chování je možné identifikovat řadu typů různých uživatelů. (Bednář, 2011, s. 15–17.)

Aktivní uživatel – tvůrce a poskytovatel obsahu tvoří jádro obsahu Facebooku. Jejich textové informace (tzv. stavy či statusy) jsou dál šířeny, a to i mezi uživateli, kteří nepatří do okruhu jejich přátel. Mezi ostatními však tato skupina tvoří menšinu, řádově se jedná o 10% pravidelně se připojujících lidí.

Aktivní uživatel – hodnotič a distributor projevuje činnost sdílení obsahu poskytnutého jinými lidmi.

Pasivní uživatel – hodnotič obsahu sám nic netvoří a obecně zůstává odolný vůči většině možností nabízených Facebookem. Jeho jedinou aktivitou je funkce *To se mi líbí*. Po použití tohoto tlačítka je jeho obsah dál sdílen.

Pasivní uživatel – pozorující autorita je mezi ostatními výjimka. Tento typ pouze sbírá virtuální kontakty, přičemž je v kontaktu s nimi velmi pasivní. Má mnoho přátel, ale málo komunikuje, hodnotí i diskutuje. Proto obsah, který upoutá jeho pozornost a který se rozhodne sdílet, získá pro ostatní na jisté váze.

Pasivní uživatel – pozorovatel patří mezi ty, pro které komunikační síť není zábava, ale nutnost, pro kterou z nějakého důvodu s Facebookem pracovat zkrátka musí. Do

komunikace se zde nezapojují, pouze přijímají komunikaci ostatních. Jejich počet je neodhadnutelný.

2.2.3 Komunikace

Základní podmínkou účasti ve facebookové komunikaci je samotná existence profilu uživatele. Bez ní není možné v rámci této aplikace navštívit jakoukoli stránku. Tyto profily reprezentují skutečné fyzické osoby. Shodná identita se předpokládá, proto je možné vlastnit pouze jeden profil. Poslední dva zmíněné body ve však ne vždy dodržují a jejich kontrola je nemožná.

Rodné jméno se nemusí shodovat s tím, pod kterým daná osoba na Facebooku vystupuje. Uživatelé mohou po založení svého profilu tuto skutečnost změnit na různé přezdívky, mnohdy navíc ozvláštněné různou grafickou podobou jejich zápisu.

Po založení profilu je na samotném uživateli, kolika osobními informacemi stránku doplní. Pokud zůstane jen u registračních, nebude o něm Facebook prozrazovat více než křestní jméno, příjmení, emailovou adresu, pohlaví a datum narození.

V tzv. nastavení soukromí lze vybrat, co z profilu bude viditelné pro přátele, pro přátele přátel a co pro všechny ostatní uživatele. Na výběr je i taková funkce, která znemožňuje, aby byl daný profil dohledatelný kýmkoli z ostatních uživatelů.

Pro samotnou komunikaci Facebook nabízí několik možností. Zde představím pouze ty, se kterými dále pracuji v praktické části své práce.

2.2.3.1 Přátelství

Facebookové přátelství se navazuje pomocí odeslání žádosti a jeho následném potvrzení, odmítnutí nebo odložení dotazu na později. Být s někým v takovém vztahu znamená, že si navzájem dotyční umožní přístup k veškerým sdíleným informacím na svých profilech. Kontakt může přerušit kdokoli z dané dvojice a *přítele* si vymazat.

Ve svých oficiálních údajích Facebook sděluje, že každý jeho průměrný uživatel má na serveru přibližně 130 přátel.

2.2.3.2 Zed'

Tzv. *zed'* je místo, které se zobrazí jako hlavní stránka každého profilu. Zde probíhá veřejná komunikace uživatelů. Příspěvky sem může vkládat nejen samotný majitel profilu. Pokud nemá funkci úmyslně zablokovanou, může tak učinit kdokoli z jeho přátel, při malém zabezpečení soukromí dokonce kdokoli z ostatních uživatelů.

2.2.3.3 Status

Veřejné sdílení informací se provádí *aktualizací stavu* neboli novým sdělením. V práci užívám slangového výrazu *status* (gen. sg. *statusu*).

K tomu je určeno pole obsahující text „*Co se vám honí hlavou?*“. Do něj uživatel může napsat svůj vlastní text nebo zkopírovat odkaz na internetovou stránku. Součástí mohou též být fotografie a videa vložené samotným uživatelem.

Sdělení jsou viditelná na *zdi*. Lze je kdykoli vymazat, a to bez ohledu na jejich stáří. Automatickou funkci jejich třídění a promazání, například od určitého data stáří, Facebook neposkytuje.

2.2.3.4 Komentář

Uživatelé mají možnost se ke všem veřejným příspěvkům vyjádřit pomocí funkce *přidat komentář*. Do uzavřeného okna tak lze vložit vlastní text, který je viditelný všem ostatním a na který lze stejným způsobem dále reagovat. Nahromadí-li se několik takových poznámek k jednomu komentáři, vznikne veřejná konverzace podobná chatu.

2.2.3.5 Chat

Chat na Facebooku poskytuje jednu z možností, jak komunikovat soukromě. Seznam právě připojených přátel nabízí konkrétní osobu, se kterou sdílíte jedno společné okno online konverzace. Do něj mohou účastníci chatu přidat další osoby libovolného počtu. Tímto způsobem spolu mají možnost komunikovat také členové v rámci jedné facebookové skupiny.

2.2.3.6 Zpráva

Pokud si uživatelé chtějí neveřejně sdělit informace, jejichž příjemce momentálně není k serveru připojený, mohou tak učinit zanecháním zprávy. Výhodou oproti chatu je, že součástí jejich obsahu může být nahrávání souborů. Zprávu lze odeslat jakémukoli uživateli Facebooku, aniž by splňovali podmínku uzavřeného přátelství.

2.2.3.7 Skupina

Základní postranní panel nabízí funkci vytvoření skupiny, do které její tvůrce následně pozve vybrané přátele. Na stejném místě je umístěn seznam skupin, jejichž členem uživatel je. V rámci takového uskupení jeho členové sdílejí jeden tematicky založený společný profil. Základní funkce skupin je výměna informací a sdílení obsahů.

2.2.3.8 Událost/Pozvánka

Další možností seskupení kolektivu, který bude pojit společný zájem, nabízí funkce *Vytvořit událost*. Zde se pozvaní přátelé opět pomocí jedné společné stránky dovědí název aktivity, místo a čas konání a do poznámky vepsané doplňující informace. Následná komunikace mezi pozvanými probíhá na společné zdi. Neotevřené pozvánky z profilu pozvaného po uplynutí data jejich konání zmizí.

2.2.3.9 Funkce „LIKE“

Každý nový příspěvek, fotografie, událost i činnost, kterou uživatel na facebooku vykoná (například přidání nového přítele) a která se následně zobrazí na jeho veřejné zdi, lze okomentovat nebo tzv. „lajkovat“. K tomu slouží funkce *To se mi líbí*, v anglické verzi jednoduše „LIKE“. Je to jednoduchý nástroj pro vyjádření názoru a reakce na určité oznámení bez nutnosti přímého komentování. Funkci s opačným postojem, tedy *To se mi nelíbí*, Facebook nenabízí.

2.2.3.10 Fotogalerie

Ke každému profilu je možné nahrát svou vlastní fotogalerii o libovolném počtu alb. Fotografie je možné jak komentovat, „lajkovat“, tak také sdílet. Navíc je možné využít funkce označení, což znamená pojmenovat na fotografii konkrétní osobu. Té se následně obrázek odešle na její profil. Takový označený má možnost svou identitu a zároveň i fotografii ze svého profilu vymazáním odstranit.

2.3 Jazyk internetové komunikace

Tzv. chat (čti čet; z angl. to chat – povídat, klábosit) je online rozhovor dvou a více lidí, kteří jsou v určitou dobu připojeni a povídají si ve virtuální místnosti. Připodobnit ho můžeme k rozhovoru několika lidí na určitém místě. Jeho používání nevyžaduje žádný specializovaný program, postačí libovolný internetový prohlížeč.

Hned v několika odborných člancích se lze setkat s pojmenováním *e-čeština*. Tento výraz označuje specifickou podobu jazyka, která je používána v komunikaci na internetu. Ten je podle slov Světlý Čmejrkové (Čmejrková, 2006, s. 14.) stejně nekonečný, nestrukturovaný a nehierarchizovaný jako jazyk jeho uživatelů.

Repliky chatování jsou zpravidla krátké, nekomplikované, často dokonce eliptické. Tím jsou nenáročné na svou produkci i příjem.

Zatímco v mluvené komunikaci není možné, aby její účastníci mluvili současně, chatování umožňuje posílání příspěvků v libovolném počtu i pořadí.

2.3.1 Diskurs

Pojmem diskurs, také text a promluva, míním jeho význam jako *komplexní jazykový útvar s jistým obsahem a funkcí na úrovni parole, který je výsledkem i nástrojem jazykového jednání mluvčího. (Encyklopedický slovník češtiny, 2002, s. 489.)*

Oblast výrazů týkajících se internetu se vyznačuje malou synonymičností, většinou převažují jednoslovná pojmenování, u kterých se předpokládá zakotvení v situačním kontextu. *Vznik nových pojmenování je motivován důvody věcnými, zejména snahou o jazykovou úspornost, jednoznačnost a mobilnost v mluvené komunikaci. Charakter profesionalismů mají také dosud nestabilizované soubory výrazů terminologické povahy. (Chýlová, Málková, 2006, s. 59–63.)*

Profesní a uživatelská podoba češtiny nejsou izolované okruhy, navzájem se prolínají. Část výrazových prostředků internetových odborníků proniká do okruhu zasvěcených uživatelů a dostává se tak do běžně mluveného jazyka.

Nejpočetnější skupinu výrazů, kterým lidé rozumí, jsou názvy činností, situací, dějů a jejich výsledků, například *psát weby, sajty, diskuze, čety, portály, aploudnout na web, vyexpertovat na net, surfovat, brouzdat, brousit po netu, heknout, kreknout, sídovat, líčovat, udělat layout*.

Další skupinou jsou názvy věcí, prostředků a nástrojů převážně nehmotné povahy, například *weby, sajty, konekšna, modrozub, ádéeselko, dijalap, vífina, ajpíčko, doména, džejpegy, gify*.

Zastoupení názvů osob je méně časté a téměř vždy se týká maskulina, jelikož ženy v daném pracují spíše výjimečně. Známa jsou tak označení jako *četař, admin, admouš, auťák, ajtík, ítý, nejslabší článek mezi počítačovou klávesnicí a židlí, lama, lamař*.

V malé míře se lze setkat také s adjektivy, například *kreklý, heklý*.

Častým jevem jsou verba tvořená z anglické báze a českého sufíxu. Jedním ze způsobů je zachování cizího slova s českou kmenotvornou příponou *-ova-* nebo *-nou-*, například *aplaudovat, prolinkovat, sídovat, líčovat*.

U některých slov pak dochází k dvojí užívané výslovnostní podobě takto složených slov, například *daunloudovat – daunlaudovat* nebo *surfovat – serfovát*.

Počítačový slang také obsahuje zkratková slova, která jsou tvořena z anglických pojmenování, například *ádéeselko, péhápko, áespéčko, jépégéčko, sípl, íiesko, vífina*. (Chýlová, Málková, 2006, s. 59–63.)

2.3.2 Netiketa

Kromě uživatelů, kteří k chatu přistupují jako ke komunikačnímu prostředku, vstupují do diskuzí takoví jedinci, kteří nemají zájem podílet se na výměně informací. Jejich cílem je škodit komunikaci ostatních, vybit si své negativní emoce, prezentovat především sami sebe a mnohdy dokonce zveřejňovat zakázané obsahy, například vulgarismy.

Pro zamezení takových případů byla definována pravidla (tzv. netiketa), která by měla být uživateli chatu dodržována. (*Netiquette*, z angl. *net* = síť, *etiquette* = pravidla chování, etiketa). (Jandová, 2006, s. 24.)

Často bývají umístěna přímo na stránkách chatovacích serverů. Prezentována jsou buď jako doporučené chování nebo jako popis nevhodných aktivit.

2.3.3 Spisovnost vs. nespisovnost

Užívání spisovnosti či nespisovnosti v jakýchkoli typech komunikace nepramení pouze z neznalosti spisovného jazyka. Jeho charakterem je vědomá volba, která souvisí s charakterem komunikační události.

Od počátku své existence se chat projevuje jako běžná každodenní konverzace, při které účastníkům příliš nezáleží na její jazykové formě. (Jandová, 2006, s. 87.)

Časté užívání nespisovných, především obecně českých prvků napodobuje syntax spontánních mluvených projevů.

Při bližším zkoumání zjistíme, že si autoři textů používaných v online rozhovorech příliš nezakládají na jejich jazykové stránce, a příjemci receptoři akceptují texty v téměř jakékoli podobě. Volba prostředků je součástí jakési jazykové hry, na kterou ostatní členové komunikace přistupují.

Rozvoj mediálního sdílení obsahů na konci 20. století zasáhl češtinu a zdejší internetové prostředí, které muselo reagovat na novou formu vyjadřování. Ta se začala utvářet z takových vrstev jazyka, které populace ovládala, tedy z nespisovnosti, hovorovosti a chybného pravopisu.

Stále méně mluvčích je schopno dostát klasickým vzdělávacím modelům a nabízejí hybrid komunikační vulgárnosti s formální spisovností jako komunikační vzor nové doby. Pravopis jednoduše získal v řadě webových žánrů svá vlastní pravidla. (Peňáz, 2006, s. 94.)

Například zápis vyslovované skupiny [mňe] je zcela nahodilý, a to jak v pádových tvarech osobního zájmena *já* (*me, mne, mě, mně*), tak také u ostatních slov s danou skupinou hlásek (*usmnev, zapomel, zapomnel, zapoměl*).

Častým jevem jsou obesně české tvary u adjektivní deklinace, kde probíhají zejména změny *y > ej* a *é > ý*, například *mladý – mladej, mokré tričko – mokry tričko*.

Zřídka se objevuje skupina *-ej-* v kořeni slova, například *bejt, cejtit, zejtra, umejvat, vymejsli, o vej Kendu*.

Dalším rysem chatové komunikace je deklinace substantiv, adjektiv, zájmen a číslovek se zakončením *-ma*, například *s vama, jak to vypadá s hodinama a pisemkama* aj.

Jako protipól nespisovných prvků se v textech chatové komunikace objevují výrazy až zastaralé a knižní češtiny, které jsou typické zejména pro spisovný psaný jazyk,

nepříklad *jsem zmaten, nejsem schopen, jsem zvedav, blahopreji, lze, pomoci, dle* a další.

2.3.4 Přepis nespisovné výslovnosti, ozvláštnění grafické podoby slov

Ačkoli se jedná o písemný projev, opět je třeba mít na paměti rysy mluvené komunikace, které uživatelé chatu uplatňují, tedy neoficiální, nepřipravenou, spontánní a konkrétně vázanou situaci, která má dialogický charakter a prokazuje jistou expresivitu a emocionalitu. Stejně jako každodenní mluvený projev využívá různých útvarů národního jazyka.

Napodobení mluvené komunikace může mít podobu zápisu její zvukové stránky. Setkáváme se tak s přepisy zjednodušené výslovnosti hláskových skupin, například *nějak –ňák, jestli – jesi, poněvadž – páč, radši – rači, dneska – neska, když – dyž* apod.

Stejně je to se zápisem spodoby znělosti zájmenného kořene *-k-*, po kterém následuje *-d-*, který je zapisován jako *-gd-*, například *kdo – gdo, kdy – gdy, kde – gde, když – gdyz, někdo – negdo, někdy – negdy, někde – negde*.

Dalším podobným příkladem je záměna *-ks-* za *-x-*, například *taxe mej, xicht*.

Ve všech případech se jedná o touze po individualizaci textu.

Někdy se můžeme setkat se zápisem protetického *v-*, například *von, vokno, voba, voskliva* apod. Ve výjimečných případech naopak protetické *v-* schází, například u slova *orisek*.

Zhruba ve čtyřech pětinach případů je vypouštěno náslovné *-j-* u přítomných tvarů verba *být*. (Jandová, 2006, s. 91.) Dále pak také u verb *jít* a *jmenovat se*, například *no to sem rada, jak ste se dneska meli?, podte si někdo pokecat, newim, jak se menuje primenim* aj.

2.3.5 Lexikální rysy chatové komunikace

Tvoření a odvozování substantiv probíhá na základě běžně užívaného jazyka, který tíhne k hovorovosti. Typické je zakončení maskulin pomocí sufixu *-ec* (*pokec*), *-ák*

(*letňák, kolikáták, finančák, heterák*), *-áč* (*jazykáč, parkáč, humáč, mekáč*), *-ál* (*trenál*), *-os* (*repros*), *-oš* (*reparoš*), *-us* (*fočus*), *-oš* (*bigboš*).

U feminin je nejfrekventovanější přípona *-ka* (*depka, kárka, čarodky, klimoška, inventoška, hláška*). Mezi další časté patří sufixy *-árna* (*tiskárna, psychárna, vymývárna*), a *-írna* (*nudírna*).

Hojně užívaná jsou adjektiva vyjadřující velmi pozitivní, nebo naopak velmi negativní hodnocení (*husty, kvalitni, bozi, budete pozitivni, pojebany, jetej*).

Často používané sufixy u adjektiv jsou *-oš* (*suproš, origoš, normoš*), *-ový* (*klipový, webový*), *-ský* (*outsiderský*), *-ovský* (*xchatovský*), *-ovaný* (*selektovaný*) a *-lý* (*bloklý*).

Tvoření a odvozování sloves probíhá často z cizích jazyků, nejčastěji pak z angličtiny, například *workovat, heknout* aj.

U takto přejatých slov se můžeme setkat s následnou počestělou prefixací, například *nalogovat se, uchatovat se, nasunovat*.

Některým slovům jsou přiřazovány nové významy. Například pro význam zpomalení, přerušeni nebo ukončení počítačové operace jsou užívány výrazy *kousnout se, seknout se, spadnout, zamrznout a slítnout*.

Dalším užívaným prvkem jsou zkrácené výrazy, které vznikají odpojením částí slov. Pak se lze setkat s pojmy typu *podej mi info, v poho, dopo, odpo, z busu* aj.

Jelikož chatová komunikace usiluje o stručné a rychlé vyjadřování, využívá ve velkém množství zkratk. Ty často bývají cizího původu, což souvisí s faktem, že se jedná o internetovou komunikaci. Běžně užívané jsou zkratky *CD* (compact disc), *DVD* (digital video disc), *PC* (personal komputer) a řada dalších.

Jejich užívání bývá často doprovázené odvozovacím formantem *-čko* (*cédéčko, svičko, dévédéčko, písíčko*).

Dalším možným jevem, který slouží ke zkracování, je univerbizace, kterou můžeme pozorovat například u výrazů *fitko, služebka, digoš*.

Uživatelé se také často vyjadřují pomocí cizojazyčných přejímeč, především anglicismů, pomocí kterých chtějí dosáhnout atraktivnějšího vyjádření. Důvode je ten, že jsou tyto výrazy především u mladších věkových kategorií považovány za moderní.

V textech se pak setkáváme s jejich různou grafickou, tvaroslovnou, slovotvornou, ale i sémantickou podobou. Některé se přepisují do počestělé formy tak, že část výrazu je adaptována na základě výslovnosti, například *gut morning* a další.

V mnoha případech dokonce dochází k derivaci od různých typů přejatých základů slov, například *rappovali, walkovat, scanovat, helpnout*.

Hojně užívaná jsou přejatá nesklonná adjektiva *super, good, cool, fajn, happy, free*, stejně jako neohebné slovní druhy a větná vyjádření *more, offline, non-stop, back, no comment*.

Cizí jazyky ovlivňují také podobu některých grafémů české soustavy, které nahrazují převážně anglickými. Jedná se zejména o záměnu grafému *v* za *w* nebo *š* za *sh*, například *Opovaž se!, welky shtesti, ses we shkole?* apod.

V textech chatové komunikace nechybí ani cizojazyčné vulgarismy.

Jazyková hra je téměř jakékoli nestandardní expresivní vyjádření pomocí slov. Spadá sem také druh zápisu, který kombinuje písmena a číslovky. Výsledný výraz může být český i cizojazyčný. Jejich význam spočívá v ozvláštnění a časové úspoře. Znamé jsou například zápisy *o5, z5, 15ka, 16cky, 100dolní*.

Pomocí takového číselného vyjádření lze zapsat také zkrácené vyjádření časového údaje, například *funguje to 24/7*.

Texty chatové komunikace se vyznačují tím, že postrádají užívání znaků z horní části české klávesnice, tedy znaků s diakritickými znaménky. Tento jev je následek z období, kdy technologie nezaručovaly jistotu doručení textu v takové podobě, jakou autor vytvořil. Dalším vlivem je psaní SMS zpráv na mobilních telefonech, kde je psaní grafémů s diakritikou složité a časově náročné.

Co se týká interpunkce, repliky obvykle začínají malým písmenem a nejsou ukončeny tečkou. Velmi zřídka se také objevuje interpunkční čárka, a pokud přeci jen, pak její použití ve většině případů neodpovídá pravidlům interpunkce. K členění vět uprostřed replik komunikátorům slouží tři tečky, otazník, vykřičník nebo emotikon.

Podstatou hned několika prvků objevujících se v chatové komunikaci je rozlišení mezi psaností a mluveností. Z tohoto bodu pak vychází hned několik odchylek zápisu jazyka. Důvod je zřejmý – uživatelé jeví prvky expresivity a spontánnosti, v rámci které mají potřebu vyjádřit své emoce. Často tak dochází k iteraci, tedy opakování znaků, které

nahrazuje chybějící paralingvistické příznaky. Takové zápisy imitují zvuky (*baaaaaaaaaaaaaaf*) a vizuální efekty (*kukkk*), které psaná komunikace postrádá. Kromě iterace jednotlivých hlásek se jedná také o zdvojování interpunkčních znamének (*Nikdy!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!*). Pro vyjádření zvýšeného hlasu a křiku se v kombinaci se zmíněnými iteracemi ustálilo psaní velkými písmeny (*JUPÍÍÍÍÍÍÍ!!!!!!!!*).

Jako prvek ozvláštnění jsou často používány výrazy z cizích jazyků, nejčastěji pak z angličtiny.

V textech chatu se různou měrou mísí prvky všech útvarů českého jazyka. Používání diakritiky stejně jako interpunkce je nahodilé.

2.3.6 Emotikony

Pouhých 7% našeho vyjadřování je obsaženo ve slovech, zbytek informací předáváme pomocí gestikulace, držení těla, vystupování, pohledů a mimiky. Ty však lze uplatnit pouze v mluvené komunikaci. Postupná potřeba pro vyjádření expresivity, emocí, postojů a upřesnění významu myšlenek v psané formě nakonec přinesla řešení v podobě tzv. smileys, v našem prostředí překládaných jako „smajlíky“ nebo „emotikony“. Skládají se z běžných ASCII art znaků¹ poskládaných v logickém sledu, nejčastěji očí-nos-ústa. Pro jednodušší čtení a rozklování jejich významu stačí otočit hlavou o devadesát stupňů proti směru hodinových ručiček. Poprvé emotikony v elektronické komunikaci použil v roce 1981 výzkumný pracovník firmy IBM Scott Fahlman. V současné době jich existuje přibližně sedm set. (Žemlička, 2003, s. 83–86.)

Při jejich užívání je však neustále nutné mít na paměti, že tyto znaky patří do neoficiálních komunikací a nepatří do úřední korespondence, jakou mohou být například žádosti institucím apod., dále platí nepsané pravidlo o jejich střídmosti.

¹ „ASCII art“ je anglická zkratka pro „American Standard Code for information Interchange“, v překladu „americký ustálený kód pro výměnu informací“, „art“ znamená „dovednost“ nebo „umění“. Jedná se tedy o obrázky složené z několika znaků, písmen a číslic. (Žemlička, 2003, s. 83–86.)

Dalším doporučením je používat raději dobře známé emotikony, aby na základě neznalosti nedošlo k nesprávnému pochopení jejich obsahu.

Mezi základní patří

- :-) smích, dobrácký humor,
- ;-) smích s potlačováním slzy v oku („nebijte mě za to, co jsem právě řekl“), mrknutí oka,
- :-D hlasitý smích,
- :-> sarkastická poznámka,
- ;-> sarkastická poznámka,
- :| lhostejnost,
- :-/ skepse, nerozhodnost nebo rozladěnost,
- :-(uživatel je naštvaný, smutný, zklamaný, popřípadě má nějaký problém,
- :-< velký smutek,
- :-@ křik,
- :-& uživatel má svázaný jazyk,
- |-O uživatel zívá (únavou či nudou),
- :-o, :-* polibek.

2.3.7 Grafické ozvláštnění zápisu

Často používaná slovní spojení nemusejí být vždy vypsána celá, lze je nahradit zkratkou neboli akronymem. Téměř všechny jsou převzaty z angličtiny. Jejich výhodou je časová úspora a skrytí tabuizovaných výrazů. Tabu vykládá Encyklopedický slovník češtiny jako *zákaz užití určitého slova zejm. z důvodů náboženských n. společenských*. (Encyklopedický slovník češtiny, 2002, s. 477.) Nejčastěji se jedná o zakrytí vulgarismů.

Mezi ty nejznámější zkratky patří

- AFAIK as far as i know (pokud vím),
- AFK away from the keyboard (jsem pryč od počítače),
- ASAP as soon as possible (co nejdříve),
- BBFN bye byr for now (zatím ahoj),

BBL	be back later (vrátím se později),
BRB	be right back (vrátím se za chvíli),
BTW	by the way (mimochodem),
CUL/CYL	see you later (uvidíme se později),
FDROTFL	falling down rolling on the floor laughing (padám na podlahu a válím se smíchy),
FAQ	frequently asked questions (často kladené otázky),
FOAF	friend of friend (přítel přítele),
GA	go ahead (pokračuj),
IAE	in any event (v každém případě),
ICOCBW	I could of course be wrong (mohl bych se samozřejmě mýlit),
IMHO	in my humble opinion (podle mého skromného názoru),
IOW	in other words (jinými slovy),
JAM	just a minute (malý moment),
L8R	later (později),
LOL	lots of luck; laughing out loud (hodně štěstí; směji se nahlas),
MGB	may God bless (chraň Bůh/Bůh požehnej),
NP	no problem (žádný problém),
NRN	no reply necessary (odpověď není nutná),
OIC	oh, i see (aha, chápu),
OT	off topic (mimo téma hovoru),
OTOH	on the other hand (na druhou stranu),
POV	point of view (úhel pohledu),
TAFN	that's all for now (to je zatím všechno),
TTUL/TTYL	talk to you later (řeknu ti to později),
UOK?	(are) you ok? (jsi v pořádku?),
WRT	with respect to (s hledem na),
YA	yet another (ještě další).

3 Praktická část

3.1 Pozorování profilu uživatele Facebooku ve věku 13–16 let

Jméno: Jessica Peřinová

Věk: 14

Studium: ZŠ Vratislavice nad Nisou, 8. třída

Období pozorování: 1.1.2012–15.2.2012 (46 dní)

Facebookové jméno: Jessica Peřinová (MissŠoking)

Počet přátel na Facebooku: 842

Úvodní komentář:

Po dobu jednoho měsíce a půl jsem sledovala přibývajících příspěvků vybrané uživatelky, dále jen Jessica. Za zvolené období jsem napočítala celkem 14 těch, které si sama napsala na svoji zeď, což odpovídá zhruba jednomu novému statusu za tři dny. Shromáždila jsem je v chronologickém pořadí a společně s jejich komentáři rozebrala po jazykové, stylistické a žánrové stránce (viz níže).

Kromě toho se zde vyskytuje velké množství příspěvků od Jessičiných facebookových přátel. Za zvolené období jsou to 3 odkazy na různá internetová videa, 11 veřejných vzkazů pomocí statusu přímo na její zdi a 12 příspěvků se zprávou, ve které je jmenovitě označena. Tyto příspěvky neuvádím, jelikož by bylo téměř nemožné dostat od všech jejich autorů souhlas k uveřejnění.

Dále získala 42 nových přátel, což je také jedna z informací, které se na veřejné zdi uživatelů zobrazují.

9. 1.

► **Říkáme: "Už nikdy" a přitom chceme, aby se to stále opakovalo.**

(13 lidí ohodnotilo příspěvek LIKE)

0 komentářů

Status, jehož obsahem je citát. Podle slov uživatelky si takové věty buď opisuje z textů písní, básní nebo jednoduše najde pomocí webového vyhledavače pod heslem „oblíbené citáty“, „smutné citáty“, „citáty o lásce“ apod.

Volba takového příspěvku je očividně jistý druh ozvláštnění, dalo by se říci skoro metaforické vyjádření, něčeho, co by v méně uměleckém pojetí bylo také méně poutavé pro jeho čtenáře.

Je zřejmé, že si Jessica větu zkopírovala, nikoliv sama napsala, jelikož je v ní zachovaná interpunkce, kterou obyčejně dívka neuzívá.

16. 1.

- ▶ **Dej Like a máš to na zdi !! :P♥**
- ▶ **Líbíš se mi ?**
- ▶ **Šla bych s tebou ?**
- ▶ **Nejlepší zážitek s tebou ?**
- ▶ **Chci s tebou ?**
- ▶ **Máš nejhezčí ?**
- ▶ **Mám tě ráda ?**
- ▶ **Chci tě ?**
- ▶ **Mám tě uloženou/nýho v mobilu jako ?**

(32 lidí ohodnotilo příspěvek LIKE)

11 komentářů:

Jessica Peřinová: Jop a Vybírám si :P

B: Ale me to napis to me zajima:-*

Jessica Peřinová: :D Si ještě rozmyslim jkoa :P *

B: Prosiiiiím :-(-

Jessica Peřinová: JAsně že to tobě napíšu ;)*

C: A mě ? Prosiím :)*

C: Prosiím :(:)

Jessica Peřinová: hey tk to ne tohle :D ... seru na to :D

C: :D jesse .. plsky :D

Jessica Peřinová: twole !! :D

C: prosím :D

Status sám o sobě je jeden z těch, které se užívají jako prostředek k navázání komunikace nebo k vyvolání nějaké slovní reakce. Podle mého dotazníkového šetření je to záležitost oblíbená zejména u mladší věkové kategorie a konkrétně u Jessiky velmi často užívaná. Mládež se tak ujišťuje o své trvalé oblíbenosti u konkrétních osob, vyvolává debatu a mnohdy také dává najevo nějaké sympatie či city. V praxi je však nemožné dostat slibu odpovědi každému, kdo se do této komunikace zapojil, jelikož by to například v této situaci znamenalo, že dívka musí na všechny položené otázky odpovědět 32 lidem, kteří status takzvaně „lajkovali“. O tom, že si vybírá jen konkrétní osoby, svědčí jeho komentáře.

Rozbor:

- „Jop“ je česká varianta z anglického „yep“, v překladu „jo“.
- „Vybírám“ s velkým písmenem uprostřed věty mělo podle slov Jessiky naznačit důraz.
- „Ale me to napis to me zajima“ je krátká věta, a přesto s chybami, které zřejmě pramení v neznalosti, nikoli nedbalosti. Chybějící čárka, špatný tvar zájmena 1. os., č. j. (me -> mně to napiš) a samozřejmě chybějící znaménko na konci věty.
- „Si ještě rozmyslim jkoa“ působí jako nespisovný tvar „jsi“, ale ve skutečnosti by stačilo doplnit například ukazovací zájmeno „to“ a začátek věty by byl po spisovné stránce v pořádku. Ve slovese je krátká hláska namísto dlouhé, což je opět záměr, aby odpověď působila mluveným dojmem mládeže. „Jkoa“ mělo být původně slovo „jako“, ovšem jeho umístění a použití vůbec je opět v netradiční k postoji k spisovnému jazyku, kde nám slouží k přirovnání. Zde stojí ve funkci napínání adresáta, ačkoli je jasné, že si to dotyčná osoba rozmyslí doopravdy, nikoli pouze jako.
- Z žádosti naspané stylem „Prosiiiiím“ je jasná expresivita a naléhavost na adresáta, kterou značí opakovaně použitá hláska „i“, na konci dokonce „í“.
- „JAsně že to tobě napíšu“ je opět ukázkou nedbalosti při psaní, kde na začátku věty stojí dvě velká písmena. Chybějící interpunkci odhaduji na neznalost a nespisovný výraz „jasně“ má expresivně posílit odpověď „ano“.

- V další otázce „A mě ? Proším“ je opět špatný tvar zájmena „já“ v dativu (mě -> mně). Kromě toho je špatně použita mezera před otazníkem.
- „hey tk to ne tohle :D ... seru na to“ Nebudu-li už mluvit o neexistující interpunkci, nedodržování velkých písmen na začátku vět a celkové jejich nesprávné stavbě, nelze si nevšimnout zvolených výrazů. Nastala situace, kdy se dodržení slibu ze statusu dožaduje nadměrné množství osob, což Jessica vyhodnotí použitím vulgarismu. Výraz „hey“ je z angličtiny, v příkladu „jo“, a o výrazu „tk“ můžeme opět uvažovat jako o chybě s vynechaným „a“ uprostřed, nebo naopak o záměru, kdy se pro urychlení komunikace vynechávají ve slovech samohlásky, a adresáti jim přesto rozumí.
- „jesse .. plsky“ nese oslovení Jessiky, které se pokouší o jakousi zdobnělinu jejího jména, ovšem ta se neshoduje ani s českým, ani s anglickým pravopisem (Jessi, Jess). Dvě tečky nahrazují pauzu, která by byla patrná v mluvené konverzaci. Zde by bylo správné použití čárky, popřípadě teček tří s náležitými mezerami. „Plsky“ je ukázkou hned několika jevů. Zprvé je to tvar anglického slova please (prosím), zadruhé je to jeho počestělá zdobnělina pleasky [plísky] a zatřetí jsou zde opět vynechané prostřední samohlásky.
- Něco podobného můžeme vidět i u dalšího komentáře „twole“. Jedná se o podobu vulgarismu „ty vole“, kterou autor poangličtil hláskou „w“, vynechal „y“ a celý tvar spojil do jednoho slova.

20. 1.

► **Ten xicht :D My zůstalo :P♥** (pozn.: komentář k fotografii)

(2 lidi ohodnotili příspěvek LIKE)

3 komentáře:

B: Malá Jesse :-D♥

Jessica Peřinová: Nesměj se !! :D♥

B: Seš roztomilá ♥

Jessica takto okomentovala svou nově vloženou fotografii, která je zhruba 4 roky stará. Evidentně jí pobavila a chtěla se o to podělit s ostatními.

Rozbor:

- Výraz „xicht“ je vulgární podoba pro název obličeje, která jasně značí expresivitu. Autorka chce být buď vtipná, nebo ironická, a sama se tomu usmívá. Zvláštní je také zvolená forma, jakou je slovo napsáno, která opět nese funkci ozvláštňení, kdy je použito „x“ namísto „ks“.
- Ve větné stavbě dále chybí ukazovací zájmeno „to“ a pokračuje rovnou „my zůstalo“ s pravopisnou hrubkou v zájmenu (my -> mi).
- „Seš roztomilá“ je opět nespisovné (seš -> jsi).

21. 1.

♡ Líbíš se mi ?

♡ Obejmul bych Tě ?

♡ Jak ti říkám ?

... ... ♡ Šel bych s tebou ven?

♡ Co si o tobě myslím ?

♡ Nenáviděli jsme se ?

♡ Byl jsem někdy u Tebe doma ?

♡ Chodil bych s tebou ?

♡ Už jsme si spolu psali ?

♡ Stanoval bych s tebou ?

♡ Kde sem tě viděl poprvé ?

♡ Pomohl bych ti v nejhorším?

♡ Sem rád že sme se poznal?

Dje like a budes to mit na zdi

(25 lidí ohodnotilo příspěvek LIKE)

8 komentářů:

B: LIKE :-D :-*

Jessica Peřinová: :D :D :D ... nechcu ... je Váš moc :D

B: :DD

B: ani ne :-DDDDD

Jessica Peřinová: je to dlouhý !! :D

B: není :-D

Jessica Peřinová: Joo !! :D

B: Néé ! :-D

Opět status, který má vybudit reakce ostatních a navázat tak komunikaci s Jessikou, která by jim podle jeho znění měla odpovědět na vypsání otázky. Opět je odněkud kopírovaný, tentokrát však v sobě nese spoustu chyb (špatně použité mezery před otazníky, chybějící čárka před „že“, „myslim“ namísto „myslím“, „sme se poznal“ místo „jsem tě poznal“ a přesmyčka „dje“ místo „dej“). Na otázku, proč si takové věci neopraví, než si je vloží na zeď, Jessica odpověděla, že jí v této podobě nevadí, že to i tak každý pochopí.

Rozbor:

- „... nechcu ... je Váš moc“ je opět ukázkou toho, že s ní počet dožadovaných odpovědí emotivně pohnul, jelikož přestože pochází z Liberce, zvolila moravismus (nechci -> nechcu). Poté se pokusila o použití velkého „V“ v oslovení „Váš“, ovšem podle gramatiky českého jazyka zcela na nesprávném místě.
- „Joo“ a „Néé“ naznačuje opět zvýšenou intenzitu hlasu v mluvené komunikaci a důraz.

3. 2.

► **Dneska na sobě monterky a brigáda v Auto Kelly .. xP :D Nejvíc tohle :D**

(3 lidi ohodnotili příspěvek LIKE)

9 komentářů:

B: chci taky :D

Jessica Peřinová: :D

C: fakt jo :D vyměnila si cífku

B: xD

Jessica Peřinová: Cože ?? :D

B: zřejmě ne Filipe :DD

C: nj tak asi jen doplňovala vodu do ostřikovačů a zase napíše cože :D

Jessica Peřinová: Neeee jen jsme utahaná a nepobírám :d

C: :D kolik ti daj ???

Tentokrát se jedná o status odhalující aktuální činnost uživatelky. Jemu podobné se u Jessiky objevují spíše výjimečně. Dává jím jasně najevo nějakou novou skutečnost, která si opět vyžádala komentáře a rozhovor na dané téma s několika dalšími osobami.

Rozbor:

- Sdělení postrádá sloveso. Podobá se spíše holému oznámení s hodnotícím aspektem vzrušení v podobě „Nejvíc tohle“, navíc opět s hrubkou ve slově „monterky“ ->“montérky“.
- „Chci taky“ je reakce na Jessičino sdělení, ve které chybí zájmeno. Tato zrychlená forma komentářů je v chatování velmi častým jevem.
- „Fakt jo :D vyměnila si cífku“ začíná nespisovným výrazem „fakt“, navíc ve spojení s „jo“, což značí otázku, ale otazník chybí. „Cífka“ má být pravděpodobně „cívka“, což podle reakce neodhalil ani adresát.
- V reakci „zřejmě ne Filipe“ mě zaskočil použitý výraz „zřejmě“, který se ve slangu a nespisovnosti mládeže vyjímá. Ovšem pisatel opět nezná nebo jen nepoužívá pravidla interpunkce, jako je čárka před oslovením.
- „Nj“ je zkrácený výraz „no jo“, v poslední době používaný spíše pomocí právě zmíněné zkratky.
- „Nepobírám“ je zde použito ve významu „nerozumím“.

3. 2.

► **Achjo ... nikdy nebudu šťastná ... :(**

(15 lidí ohodnotilo příspěvek LIKE)

18 komentářů:

Jessica Peřinová: Nesnáším tuhle krutou ► Realitu ... :/

B: Nápodobně :(

Jessica Peřinová: Jsem kráva že jsem si myslela že to od teď bude úžasný :D ...

Nebude !!!

C: jak pak to

D: Třeba jednou:-)

E: staci si zvyknout a prežit tuto dobu x))

F: ale! :))

G: ale to říkej :(

H: tky mám ten pocit ... :(

Jessica Peřinová: Je to tak ;) .. Tvykám si .. nu ;)

E: ja sem si zvyknul uz davno xD

Jessica Peřinová: ... Nu jo no ... ;) ..

I: ale budeš jednou se najde ten krerej te bude milovat jak si zasloužíš :)

J: Vždyť tě chce.. ! Tak co řešíš?

Jessica Peřinová: Jenže ono jde o něco jiného :(

J: Už vím .. :)

E: no ja nevím

K: :))))))

Tentokrát se jedná o status odhalující aktuální stav uživatelky, za kterým opět následuje rozhovor na jí tímto zvolené téma. Podle očekávání vyvolal jak povzbuzující reakce, tak také zvědavost nezasvěcených a sdělení ostatních, že v podobné situaci není sama.

Rozbor:

- Výraz „achjo“ je špatně napsaný (->ach jo), stejně jako je chyba ve slově „šťastná“ (->šťastná).
- Spojení „krutá realita“ je frazém, který vyčnívá z jinak používané nespisovnosti.
- Vulgarismus „Jsem kráva“ je jasné negativní hodnocení celé situace, která je Jessice nepříjemná.
- „Zvyknul“ je dialektická a tudíž nespisovná podoba, která by měla být „zvykl“.
- „Vždyd“ ->“vždyt“ (spodoba znělosti).
- Kromě toho jsou komentáře plné „překliků“ (tky, tvykám si, krerej).

3. 2.

► **Blíží se Valentýn a každý musí dostat pusu.....like a dostanes ji....♥**

(10 lidí ohodnotilo příspěvek LIKE)

10 komentářů:

B: dík nechci :D

Jessica Peřinová: An bych ti ji nedala :P

C: Filipe ta tě setřela dobře ti Jesi.

B: ani newim kdo by od tebe chtěl

Jessica Peřinová: Nevíš ? :D Tk se koukni na Like a zjistíš :P

B: njn :D samý holky hmmm dobrý je čím se chlubit

Jessica Peřinová: Já nejsem jako t y abych se každému prosila o Pusu :P ... Já jich denně dostávám dost ..

Jessica Peřinová: a nekaž mi statusy nikdo se tě o koment nprosí ;)

B: a kdo prosil aby si je tam dala :D

Jessica Peřinová: Je to můj status ... můžu si psát co chci :P

Tento status reaguje na blížící skutečnost v reálném čase a zároveň patří k těm komunikačním, které nabádají k použití tlačítka LIKE. Zajímavé jsou však reakce v komentářích, které na rozdíl od předešlých ukazují negativní postoj k obsahu ve statusu a dovedou rozhovor téměř až k hádce.

Rozbor:

- „Dík“ jako hovorová podoba „děkuji“.
- „An“ místo „ani“ může konotovat, že autor píše v afektu, tedy rychle a nepozorně.
- „Setřela tě“ ve významu „ta ti vrátila protiúder“.
- „Jesi“ jako další varianta domácké podoby jména Jessica.
- „Newim“slangová podoba slovesa „nevím“, která je v chatování velmi oblíbená, používání „w“ plní funkci ozvláštňení.
- „Tk“ je použito už poněkolkáté, proto soudím, že se nejedná o chybu, kde by scházelo písmeno, ale o Jessiky záměr.
- „Njn“ je chatová zkratka pro výraz „no jo, no“ a většinou se používá pro rezignující nebo přitakávající odpověď.
- Ve formulaci „samý holky hmmm dobrý je čím se chlubit“ je špatně zvolený pořádek slov a navíc bez interpunkce je těžko identifikovatelný obsah toho, co chtěl vlastně autor říci.
- Výraz „koment“ je univerbizace slov „komentovaná výpověď“.

4. 2.

► Ráno si moje první myšlenka a večer poslední♥

(9 lidí ohodnotilo příspěvek LIKE)

Opět status svou podobou připomínající citát. Ten, kdo si něco s podobným obsahem umístí na veřejně viditelné místo na svém profilu, tím obvykle něco vzkazuje určité osobě, která má sama sebe podle tvrzení identifikovat jako adresáta. Autentická a chatování vlastní je nespisovná podoba „si“, která se tu zdá být zvrtným zájmenem, místo spisovného „jsi“, tedy slovesa.

5. 2.

► **Někomu z Vás se jednou zhroutí život a chcete hned umřít ... Mě se hroutí každý den a žiju !! :P .. Každý neštěstí co se mi stane mě dělá silnější .. Takže děcka sorry že nechápu to vaše řezání a nejradši bych za to zabíjela ... :DDDDDDDD:***

(13 lidí ohodnotilo příspěvek LIKE)

1 komentář:

B: Souhlas ja to samy

Tento status je složený ze dvou citátů a rovnou vlastní reakce na ně. Ačkoli mluví o závažném tématu, které pravděpodobně navazuje na nějakou konkrétní událost, kterou má Jessica na mysli, několikrát se ho pokouší odlehčit nadměrným použitím emotikon, v závěru dokonce použila výraznou ironii. Překvapující je, že zrovna u tohoto tématu není více než jeden komentář další osoby.

Rozbor:

- Už podruhé špatné použití velkého „V“ v oslovení „Vás“.
- Až hanlivé oslovení „děcka“, které zde obsahuje všechny, kterých se nastíněný problém týká.
- Anglický výraz „sorry“ (promiň).

5. 2.

► **Ve vztahu** (pozn.: změna stavu na „zadaný“)

(18 lidí ohodnotilo příspěvek LIKE)

5 komentářů:

B: Jéé tak to ti moc přejuů :P

C: Jessi .. Přeju ti to ! :* Ať vám to dlouho vydrží ! !:P♥;)*

D: Přeji!!! :**

E: Moc moc vám to přejuu :**:)

F: Jééé♥ Mooc Přeju Kočko.! Co nejdííl ♥

I taková událost jakou je změna kolonky „nezadaný“ na „zadaný“ se může, pokud to majitel profilu odsouhlasí, objevit jeho zdi jako veřejný status. Jessica tuto možnost

využila a vyvolala tak předpokládané gratulující reakce v přilehlých komentářích, které však ponechala bez vlastního reagování.

Rozbor:

- Hned několikeré zdvojení hlásek značí expresivitu, s jakou komentující reagují na nové sdělení.
- Oslovení „Kočko“ používají teenageři v běžné komunikaci, a to bez toho, aby znamenalo oslovení dívky chlapcem, ale říkají si tak už i dívky samy mezi sebou.
- „Nejdíl“ jako slangová podoba slova „nejdéle“ násobí svou funkci ozvláštnění nejen dvěma dlouhými „í“ za sebou, ale také záměrně špatnou gramatikou (namísto „y“ po „d“).

6. 2.

► **Změnila svůj profilový obrázek**

(13 lidí ohodnotilo příspěvek LIKE)

8 komentářů:

B: NO to je pěkný :DDD**

Jessica Peřinová: Děkuju Danuš :D:D

C: Chudák zabiješ ho ! :D

Jessica Peřinová: Kušuuuj :P

C: dělám si srandu ;) pěkná fotka ;))

Jessica Peřinová: Davi .. Dekuju ti :)

C: nemáš zač ;))

Jessica Peřinová: Mám ;)*

Kromě příspěvků obsahujících text se jako nový příspěvek na zdi objevuje také změna profilové fotografie. Tento krok opět vybízí ke komentování a k veřejným reakcím.

Rozbor:

- „Danuš“ a „Davi“ jsou oslovení hypokoristiky (domáckou podobou jmen) Dany a Davida
- Slangový výraz „Kušuu“ bychom mohli přeložit jako „nestraš“, navíc opět s naznačeným prodloužením samohlásky pomocí jejího dvojitého použití

6. 2.

► **Noa ?? .. Tk nejsem TA hubená ... ale mě je to fuk !! Vy ze mě těmi kecy anorektičku neuděláte !!! Noa ? Miluju jídlo :P A jsem na to hrdá :P***

(20 lidí ohodnotilo příspěvek LIKE)

8 komentářů:

B: Nojoo blondyynaa :D:D..si střevo,vždyť jsi hubena jak proutek

Jessica Peřinová: ALe :D ... Nejsu .. Ty boky a stehna :d ... Vím že nejsem stoprocentní .. ale depky z toho nemám a ani nemíním mít "P

B: prej boky a stehna:D:D:D...zkus se kouknout do zrcadla

Jessica Peřinová: :D :D Ječtě horší :D

C: Jess chceš dostat do držky teď? nebo až zítra ? :-D

Vždyť seš hubená ..!!! Zase ti hráblo jako vždy.. !

Beruško.. ♥ Seš hubená! :-**

D: Jess mas dobrou postavu

E: Koupim ti nový brejle..:)) :D :*♥

F: Jak si říkala sví Mámě:D

"Alespoň mě maj kluci za co chytit"

Tak si nestěžuj!:P

Status obsahující text, který možná reaguje na nějaké komentáře nebo výměnu názorů, ke které neznáme kontext souvislostí, nebo konstatující situaci a vybízející tak k debatě nad daným tématem.

Rozbor:

- „TA“ velkými písmeny značí důraz.
- Chybná gramatika ve formulaci „mě je to fuk“(mě -> mně).
- „Fuk“ i „kecy“ jsou nespisovné výrazy, navíc v daném kontextu expresivně zabarvené.
- Odvětění „noa“ je chybně napsáno bez mezery.
- „Si střevo“ je hanlivé pojmenování ve významu „jsi hloupá“.
- Spojení „hubena jak proutek“ je známý frazém.
- „Nejsu“ je už podruhé použitý výraz z dialektologie, opět pro funkci ozvláštňení sdělení.
- Nespisovný výraz „depky“ vznikl univerbizací z „deprese“.
- Formulace „nemíním“ zaučuje zesílený zápor.
- Nespisovné „prej“ (prý).
- „Ječtě“ nebyl jistě záměr, ale překlep.
- „Chceš dostat do držky teď? nebo až zítra ?“ v kontextu neznamená vyhrožování, ale vyjádřený nesouhlas s tvrzením Jessiky pomocí vulgarismu „dostat do držky“.
- Nespisovné „hráblo ti“ ve významu „zbláznila ses“.
- Oslovení kamarádky „Beriško“ má zřejmě zmírnit Jessiky smutek k tématu, které sama navodila, jelikož si opravdu nikdo nemyslí, že je tlustá.
- Nespisovný tvar brýlí „brejle“.
- Formulace „sví mámě“ je dvakrát gramaticky špatně (svý -> své).
- „Maj“ (-> mají) je nespisovný dialektický tvar.

13. 2.

► **Hey tk tohle ne tohlneto .. :(**

(2 lidi ohodnotili příspěvek LIKE)

1 komentář:

B: :))

Status opět vyjadřuje nějakou reakci ke skutečnosti, kterou nijak nekonkretizuje. Tentokrát však nevyvolal početné reakce, jak tomu bylo u předchozích, ani otázky.

Rozbor:

- „Tohlneto“ je překlep, který měl původně znít jako nespisovná podoba ukazovacího zájmena tohle „tohlencto“
-

15. 2.

► **Celoživotní cíle :**

první kroky - hotovo

první slovo - hotovo

první láska - hotovo

první pusa - hotovo

první cigó - hotovo

první alkohol - hotovo

přátele - hotovo

skutečný Přítel - Zatím nenalezeno

První hloupost - hotovo

První slovo Miluju - hotovo

První Hra s Kamošema - Hotovo

První oblíbená věc - hotovo

První naplnění života - hotovo

Pravá osudová láska ? - Hotovo :)))

(6 lidí ohodnotilo příspěvek LIKE)

4 komentáře:

B: kraduu...;)

Jessica Peřinová: Oukej ;)

C: prava osudova laska - hotovo si dal nez ja :D

Jessica Peřinová: :D:D .. Nu .. tk myslím si .. ale nikdy nevím co se stne ;)

Poslední pozorovaný status je opět z těch, které se hromadně kopírují na zdi uživatelů a které mají o uživateli nějakou výpovědní hodnotu pomocí citovaného textu, aniž by se sám podílel na jeho tvorbě. Tentokrát se nejedná o nabádání k tlačítku LIKE, ale o veřejné sdílení určitých hodnot, stavů, činností apod. více uživateli najednou.

Rozbor:

- Zjevně zkopírovaný text obsahuje nespisovné výrazy jako „cígo“ a „kamošema“
 - Nesystematicky používá velká počáteční písmena u nahodilých slov
 - Komentář „kradu“ znamená, že dotyčný použije facebookovou funkci sdílení a ten samý status se objeví také na jeho zdi
 - „Oukej“ je počestělý fonetický přepis anglického „ok“
-

3.1.1 Shrnutí

Jessiky komunikaci hodnotím jako aktivní, jelikož její příspěvky plní navazující kontaktní funkci a jsou podněty k dalším slovním výměnám. Svou žánrovou podobou se nejvíce jedná o statusy vybízející k použití tlačítka LIKE slibující získání nějakých nových informací pro toho, kdo tak učiní. Uživatelka už však nepočítá s možným nadměrným počtem facebookových přátel, kteří tak opravdu učiní a kteří se následně budou slíbeného dožadovat. Dále ve svých veřejných příspěvcích odhaluje nějaké své názory, aktuální myšlenky i činnosti. Nestraní se ani komentářů a diskuzí nad vlastními fotografiemi.

Po jazykové a stylistické stránce se opakují stále tytéž jevy, které jsou typické pro chatovou komunikaci, pro mluvu mládeže, pro formu písemného projevu, který má charakter a prvky mluveného, i pro neznalost gramatiky.

Nejvýraznější je jednoznačně převažující nespisovnost, slang a obecná čeština, nechybí ani vulgarismy.

Mezi nejčastěji se vyskytující patří celková zkratkovitost sdělení a výrazy se záměrně vynechanými samohláskami uprostřed slov („tk“; „nj“), ale také časté překlipy z nedostatečné pozornosti věnované psaní textu.

Pro napodobení mluvnosti a nahrazení osobního kontaktu a práce s hlasem volí zdvojené grafémy („Joooo“; „Neee“). Tím se snaží dát důraz na zvolenou slabiku či slovo. Kromě toho stejným stylem a se stejným záměrem používají velká písmena („NE“) a interpunkční znaménka („Ne!!!!!!!!!!!!“), která jinak zcela ignorují. Čárky v souvětí nebo tečky na konci vět ve většině případů chybí. Naopak několik teček za

sebou uživatelé používají jako naznačení pauzy v proudu řeči („*Nu ... tk si myslim*“). Jejich počet volí nahodile.

Objevilo se i několik výrazů přejatých z cizího jazyka, konkrétně z angličtiny („*oukej*“; „*srry*“).

Z gramatické stránky Jessica i ti, kdo její statusy komentovali, opakovaně ukázali, že neumí nebo nepřemýšlí o správnosti skloňování zájmena „já“, neustále zaměňují tvary slovesa „být“ se zvrtným zájmenem „se“ a nesprávně používají „V“ v písemném oslovení „Vás“.

Jelikož má Jessica cizí jméno, můžeme se v osloveních setkat s několika pokusy o verzi jeho zdomácnění („*Jesse*“; „*Jess*“). Kromě toho se oslovují i expresivně zabarveně („*Kočko*“; „*Beruško*“).

Emotivní stránku a expresivitu doplňují velmi častým používáním emotikon a dalších symbolů.

3.2 Pozorování profilu uživatele Facebooku ve věku 20–23 let

Jméno: Tomáš Hobdod'

Věk: 23 let

Studium: Karlova univerzita v Praze, Marketing Communications/PR, 2. ročník

Období pozorování: 1.6.2011–16.7.2011 (46 dní)

Facebookové jméno: Tom Hobdod

Počet přátel na Facebooku: 563

Úvodní komentář:

Po dobu jednoho měsíce a půl jsem také sledovala přibývajících příspěvků vybraného uživatele z věkové hranice 20–23 let, dále jen Tomáš. Za zvolené období si na svou zeď vložil celkem 20 nových statusů, což přibližně odpovídá jednomu novému příspěvku za dva dny. Nejvíce se jednalo o odkazy na internetové stránky odpovídající jeho zájmům a představující tak jiný druh komunikace – tedy sdílení veřejných témat, nikoli jeho soukromých. Shromáždila jsem je v chronologickém pořadí a společně s jejich komentáři rozebrala po jazykové, stylistické a žánrové stránce (viz níže).

Kromě toho se zde vyskytují příspěvky od Tomášových facebookových přátel, konkrétně 1 fotografie a 2 veřejné vzkazy.

Za toto období si Tomáš nepřidal žádné nové přátele.

1. 6.

► based on your facebook profile...

(pozn. Odkaz na internetovou stránku youtube.com na video The Museum Of Me)

Jak poznáme dále, angličtina je oblíbeným prvkem ozvláštňování Tomášova jinak strohého vyjadřování.

2. 6.

► povedené...

(pozn. Odkaz na internetovou stránku youtube.com na video NapišteJim.cz – Jakub Štáfek 2)

(1 člověk ohodnotil příspěvek LIKE)

Takto uživatel okomentoval video na podporu aplikace NapisteJim.cz, kde je možné vybrat si konkrétního poslance či senátora a vyjádřit mu svůj názor. Tomáš tak mezi své facebookové přátele šíří nápadité odkazy na témata současného politického dění. Sám tyto stránky navíc pomocí přidaného komentáře hodnotí pozitivně, což může mnohé ovlivnit k jejich navštívení.

Rozbor:

- Výraz použil spisovný a s diakritikou.
 - Tři tečky pak používá jako spojovací výraz pro hodnocení s odkazem na náležitou internetovou stránku.
-

2. 6.

► **Uživateli Tom Hodbod se líbí odkaz.**

(pozn. Odkaz na internetovou stránku byznys.ihned.cz na článek Hušákova smlouva: měsíční plat zhruba milion a další luxusní bonusy)

Tento odkaz ponechává bez vlastního komentáře. Jedná se o princip, kdy si Tomáš na Facebooku přečte někým už uveřejněný příspěvek obsahující internetový odkaz a označí ho funkcí „Like“, čímž se mu automaticky zobrazí na jeho vlastní zdi. Odtud ho vidí všichni jeho přátelé, kteří tak získávají možnost si sami odkaz otevřít a přečíst. Téma je opět politické.

3. 6.

► **patek jak ma byt**

(pozn. Odkaz na internetovou stránku youtube.com na video Coldplay – Every Teardrop Is A Waterfall)

(1 člověk ohodnotil příspěvek LIKE)

1 komentář:

B: big lajk :)

Zde Tomáš volí jeden z mála osobních statusů, který se netýká šíření internetových článků, jako většina ostatních na jeho zdi. Jeho součástí je hudební videoklip.

Rozbor:

- Jedná se o heslovité vyjádření, navíc bez diakritiky.
 - Osoba, která tento příspěvek okomentovala, použila angličtinu, pro prvek ozvláštňení zvolila napodobení její mluvené formy. Úmyslně volím výraz napodobení, jelikož se nejedná o správný fonetický přepis.
-

5. 6.

► **up! @ Riegrovy sady**

(pozn. Odkaz na fotografii na internetové stránce Instagr.am)

(2 lidé ohodnotili příspěvek LIKE)

1 komentář:

B: this is my district ♥

Tímto způsobem Tomáš prozrazuje místo, kam má namířeno a kde se aktuálně bude nacházet. Vložený odkaz obsahuje fotografii a mapu s konkrétní adresou. Využívá tak moderních postupů a technologií namísto obyčejného oznámení holým statutem.

Rozbor:

- Zvolání v angličtině ve významu „nahoru“, kde symbol zavináče nahrazuje anglické „at“, v překladu „u/v/na“, celý překlad tedy zní „nahore v Riegrových sadech“.
 - Komentář, opět v anglickém jazyce, znamená „to je moje čtvrt“ a přidaný emotikon srdce značí pozitivní vztah mluvčího k diskutovanému místu.
-

11. 6.

► **Tom Hodbod se zúčastnil(a) události**

(pozn. Odkaz na facebookovou událost Koncert skupiny The Chocolates & Asia)

Jedním z častých oznámení na Tomášově veřejné zdi jsou události, na které byl pomocí Facebooku pozván a kterých se reálně zúčastnil. V tomto případě se jedná o koncert, který však nijak neokomentoval. Reakce ostatních také chybí.

14. 6.

► **prida se nekdo? za hodku v Jazz Docku**

(pozn. Odkaz na internetovou stránku youtube.com na video Lukas Martinek & Private Earthquake – Help The Poor)

5 komentářů:

B: jak to tak vidim.. kdybych byl v Praze.. klidne... s kytarou asi i spiii :-)

Tom Hodbod: je nejlepsi, fakt dokaze co si usmysli :)

B: takze dobrej zazitek??

Tom Hodbod: videl sem ho uz vickrat a je skvelej

B: no... taky bych si poslechnul zive... snad priste.. docela si me navnadil :-)

Status v podobě pozvání na koncert skupiny, na který se očividně sám chystá vypravit. Pro bližší představení interpreta přidává ještě internetový odkaz na hudební video.

Rozbor:

- Status sám o sobě působí opět velmi heslovitě. První věta obsahuje pouze podmět a přísudek, druhá jen stručně oznamuje místo a čas. Opět není použita diakritika.
- Diakritiku nepoužívají ani osoby komentující tento příspěvek.
- Reakce jsou psané nespisovně („dobrej“, „skvelej“).
- V Tomášově odpovědi chybí čárka („fakt dokaze, co si usmysli“).
- Nespisovné tvary slovesa „být“ (videl sem“, „navnadil si mě“).
- Opakované použití jednoho písmene má symbolizovat jeho kvantitu („spiii“).
- Na místě přechodů vět jsou použity tři tečky.
- Zdvojení otazníku upozorňuje na otázku a značí její intenzitu. („??“).

15. 6.

► **Tom Hodbod se zúčastnil(a) události**

(pozn. Odkaz na facebookovou událost Pražské Quadriennale 2011)

Tomáš se opět zúčastnil akce, na kterou ho pozvala facebooková funkce pozvánky. Nijak ji však neokomentoval a žádné vyjádření nepřidali ani ostatní, kteří tento fakt mohli vidět na jeho veřejné zdi.

20. 6.

► **Tom Hobdod se zúčastnil(a) události**

(pozn. Odkaz na facebookovou událost Hub CREATE: Zkušenosti z porot mezinárodních festivalů reklamy)

Tento status, jen s jinou aktivitou, kopíruje předchozí situaci, a to nejen svým žánrem, ale také komentáři, které chybí v obou případech.

20. 6.

► **Tom Hobdod byl(a) s uživatelem Radim Matějka v Palác Flóra**

(pozn. Odkaz na facebookovou stránku Paláce Flóra v Praze)

Zde Tomáš opět zvolil podobu statusu obsahující přímý odkaz na internetovou stránku s místem svého aktuálního pobytu, namísto toho, aby sám vytvořil komentář sdělující tuto informaci. Tato metoda oznamování je interaktivní, výstižná a do značné míry stále ještě novátorská. Slouží však spíše pro uvádění faktů než pro samotnou komunikaci nebo její navázání, jelikož na daný příspěvek nikdo nereagoval.

21. 6.

► **Tom Hobdod doporučuje odkaz**

(pozn. Odkaz na internetovou stránku stream.cz na video NBN – Nova vs. ČT)

V dalším odkaze se Tomáš opět věnuje veřejnému tématu, které tentokrát nemá podobu článku, ale videa. To si tak může otevřít a spustit kdokoli z jeho facebookových přátel. Nikdo ho však neokomentoval.

21. 6.

► **Tom Hobdod sdílel(a) odkaz**

(pozn. Odkaz na internetovou stránku youtube.com na video sky diving elite)

(3 lidé ohodnotili příspěvek LIKE)

1 komentář:

B: pekneee a ta hudba je dobra - Casiokids, Fot I House :)

Další odkaz se týká videa představujícího za doprovodu hudby nový adrenalinový zážitek. Toto téma Tomášovo okolí zaujalo natolik, že ho tři lidé označili „LIKE“ a jeden člověk vyjádřil svůj názor komentářem, ve kterém doplnil interpreta z daného hudebního příspěvku. Samotný Tomáš však video nijak nehodnotí, pouze ho sdílí s ostatními uživateli Facebooku.

Rozbor:

- Komentující nepoužívá diakritiku.
- Pro expresivní naznačení kvantity opět volí podobu zdvojení písmen („pekneee“).
- Na závěr komentáře používá kladný emotikon.

24. 6.

► Dalibor Balšínek: „Troufám si říct, že aplikace LN pro iPady, iPhony a iPodTouch je jedna z nejlepších dostupných novinových aplikací. Při přípravě jsme kladli důraz především na kvalitu. // tvl bojím se, že mu neukázali žádnou jinou, jenom tu LN...

(1 člověk ohodnotil příspěvek LIKE)

Tento odkaz kloubí veřejné téma s Tomášovým osobním hodnocením, ve kterém můžeme pozorovat značný negativní postoj. Tak uživatel na zmíněnou aplikaci vytváří jakousi antireklamu, kterou dál veřejně sdílí.

Rozbor:

- Žánrově status odpovídá citátu, který však začíná a končí jinými znaménky.
- Citovaný text je pravděpodobně zkopírovaný z jiného zdroje, jelikož je v něm zachovaná interpunkce a diakritika, kterou Tomáš obvykle nepoužívá. Toho je důkazem poslední věta, kterou psal sám a kde jsou tato kritéria splněna nahodile pouze u některých slov.
- Výraz „tvl“ je zkrácená podoba vulgarismu „ty vole“.

25. 6.

► **Tom Hobdod sdílel(a) odkaz**

(pozn. Odkaz na internetovou stránku lidovky.cz na článek Politický tlak na '168 hodin'. Skončí pořad?)

I tady se Tomáš věnuje veřejnému tématu. Odkaz směřuje na článek s politicko-mediálním zaměřením. Sám ho opět nijak nekomentuje ani nehodnotí, stejně tak bez reakce ho ponechávají přátelé, se kterými je sdílen.

25. 6.

► **nice**

(pozn. Odkaz na internetovou stránku youtube.com na hudební video Bon Iver – Flume)
Přestože i tento veřejný příspěvek obsahuje odkaz, nejedená se tentokrát o Tomášovo často používané sdílení článků a reportáží, ale o hudební videoklip, který se mu podle vlastního přidaného komentáře líbí.

Rozbor:

- Výraz je opět z angličtiny a jeho překlad je „pěkný, hezký, příjemný“.

26. 6.

► **uz sem nasei svoji cokoladu... iChoc**

(pozn. Komentář k nově přidané fotografii)

(7 lidí ohodnotilo příspěvek LIKE)

3 komentáře:

B: Looks yummy!

C: Wild Milk :D :D

D: clovek mu ji strci pod nos a on prej nasei :)

Status komentuje fotografii, na které je čokoláda s názvem, který úmyslně napodobuje známou značku komunikačních technologií. Tu Tomáš zmiňuje už 24. 6.

Rozbor:

- Tentokrát je status napsaný celou větou, nikoli pouze heslem jako doposud, ovšem opět bez diakritiky.
 - Název výrobku „iChoc“ je jazykovou říčkou utvořenou od známého iPodu, iPhoneu apod.
 - Následují dva komentáře v angličtině. K volbě cizího jazyka mohla přispět právě světovost a mezinárodnost zmíněné značky. Metaforický překlad zní „k sežráním“ a „Divoké mléko“.
 - Použití emotikon značí jasné pobavení nad tématem.
 - Poslední komentář je psaný opět bez diakritiky, navíc obsahuje nespisovný výraz „prej“ namísto spisovného „prý“.
-

27. 6.

► **partnerstvi Skodovky a Tour de France me ba...**

(pozn. Odkaz na internetovou stránku youtube.com na video SKODA and Tour de France - A strong partnership for great victories)

(5 lidí ohodnotilo příspěvek LIKE)

Status, který uvádí vlastní stanovisko, ale zároveň sdílí pomocí odkazu na video s anglickým názvem veřejné téma. Jediných reakcí, kterým se mu dostalo, je pět ohodnocení pomocí funkce „LIKE“.

Rozbor:

- Tomáš okomentoval svůj odkaz celou větou, která v sobě má hodnotící aspekt, je bez diakritiky a její ukončení třemi tečkami má plynule navázat k samotnému videu.
 - Výraz „ba“ je zkrácená nespisovná podoba slovesa „bavit“, která značí expresivitu vyjádření.
-

28. 6.

► **Tom Hodbod se zúčastnil(a) události**

(pozn. Odkaz na facebookovou událost Stan u Jazzu – Chodské slavnosti)

Zde Facebook opět automaticky vygeneroval status, jehož podkladem byla Tomášova účast na události, na kterou ho na této komunikační síti upozornila pozvánka. Fakt této jeho aktivity zůstává bez komentářů.

29. 6.

► **I'm not weird, I'm limited edition :) (by Silvia W.)**

(6 lidí ohodnotilo příspěvek LIKE)

Další možný žánr facebookového statusu je citát. Jako autor této formulace není uvedena známá osobnost, ale Tomášova kamarádka.

Rozbor:

- Přestože se jedná o citát, není ohraničený uvozovacími znaménky.
 - Navíc obsahuje osobní ohodnocení v podobě emotikonu.
 - Zvolený jazyk je angličtina, překlad zní „Nejsem (po)divný/zvláštní, jsem limitovaná edice“, „by“ odkazuje na autora citace, v překladu „od“.
-

29. 6.

► **no, krusne chvíle...**

(pozn. Odkaz na internetovou stránku ceskatelevize.cz na článek Exkluzivně: Reportér ČT natáčel v afghánských bojích)

(3 lidé ohodnotili příspěvek LIKE)

Status, jehož hlavním předmětem je odkaz na internetový článek. Tomáš ho navíc doplnil o vlastní komentář, třem lidem se příspěvek „líbí“.

Rozbor:

- Heslovité vyjádření, bez diakritiky, třemi tečkami odkazující na odkaz, který mu následuje.
 - Výraz „krušná chvíle“ je frazém.
-

1. 7.

► **sice je potreba to brat s rezervou, ale shift v tom je...**

(pozn. Odkaz na internetovou stránku youtube.com na video Social Media Revolution 3)

(1 člověk ohodnotil příspěvek LIKE)

1 komentář:

B: tak pro tebe jediné dobře ne ? :)

Status hodnotící odkaz, který obsahuje spot o několika internetových portálech.

Rozbor:

- Jedná se o větu přípustkovou, bez diakritiky, zakončenou opět tečkami jako přechodem k samotnému odkazu.
- Jako prvek ozvláštnění je podmět druhé věty vyjádřen anglicky, v překladu znamená „posun“.
- Komentující diakritiku používá, ovšem mezi výrazy „dobře“ a „ne“ chybí čárka.
- Před otazníkem se nepíše mezera.
- Emotikon na konci komentáře vyjadřuje expresivitu.

1. 7.

► **...zivot je jako bonboniera, nikdy nevis co ochutnas...**

(5 lidí ohodnotilo příspěvek LIKE)

4 komentáře:

B: a někdy na tebe zbude nugát...

C: A cože to tak na Tebe přišlo?

D: bez forreste beez

E: počítej vždy s hovnovou náplní, občas budeš i mile překvapen.

Citát ohraničený z obou stran tečkami. Jméno autora Tomáš neuvádí. Z komentáře D je však poznat, že se jedná o filmovou repliku.

Rozbor:

- V citátu chybí čárka mezi výrazy „nevíš“ a „co“.
- V komentáři D je vlastní jméno s malým písmenem, navíc ve tvaru oslovení, které má být z obou stran ohraničeno čárkou.

- Zdvojení písmen ve výrazu „beez“ značí důraz a zesílení hlasu, které je použito ve filmu.
 - Poslední komentář obsahuje přídavné jméno utvořené od vulgarismu „hovno“.
-

2. 7.

► **TOHLE JE JEN ZAČÁTEK...**

(pozn. Komentář k nově přidané fotografii, na které je Petra Kvitová)

Status reagující na aktuální událost, navíc doplněný o fotografii, která by měla upoutat pozornost ostatních uživatelů. Avšak nikdo daný příspěvek nekomentuje.

Rozbor:

- Pro zdůraznění je status celý napsaný velkými písmeny.
-

7. 7.

► **jako pulnocni film na festivalu vyborny..."panove da si nekdo okurku?"**

(pozn. Odkaz na internetovou stránku youtube.com na video Film Trailer: Onna no kappa / Underwater Love)

Z fotografií, které na Tomášovu zeď přidala další osoba, víme, že touto dobou navštívil Mezinárodní filmový festival v Londýně. Ten uvádí v tomto statusu, navíc přidává citaci z promítaného filmu a odkaz na video s upoutávkou.

Rozbor:

- Jako spojení mezi větami volí „...“, po kterých však chybí mezera.
 - Přední i zadní uvozovky citace jsou nahoře, což je způsob zápisu typický pro anglický jazyk, nikoli spisovnou češtinu.
 - Za oslovením v citaci chybí čárka.
-

8. 7.

► **Tom Hobdod sdílel(a) odkaz**

(pozn. Odkaz na internetovou stránku youtube.com na video Nike Running Evolution: Meet the LunarGlide+ 3)

Tomáš ve svých statusech často zmiňuje známé světové značky. Zde sdílí odkaz na další z nich, konkrétně se jedná o video s reklamním spotem sportovní obuvi. Ostatní uživatelé ho ponechali bez odezvy.

11. 7.

► **SHIT!**

(pozn. Odkaz na internetovou stránku cyclingnews.com na článek Tour de France 2011: Johnny Hoogerland)

Status uvádí internetový článek v anglickém jazyce. Jedná se opět o aktualitu, kterou Tomáš hodnotí negativně.

Rozbor:

- Hodnocení vyjádřené zvoláním a zakončené vykřičníkem.
 - Jazyk je opět angličtina, jedná se o vulgarismus, jehož český překlad je „blbost/kravina/sračka/do hajzlu“.
-

14. 7.

► **what a nice evening**

(pozn. Komentář k nově přidané fotografii z dovolené v zahraničí)

(1 člověk ohodnotil příspěvek LIKE)

1 komentář:

B: mám radost, vypadá to, že konečně žiješ, hochu! ;)

Status ukazující fotografii z dovolené. Takových sdělení soukromých informací není na Tomášově zdi mnoho, zřejmě proto se dočkalo pochvaly v komentáři, který tuto změnu hodnotí kladně.

Rozbor:

- Jazyk statusu je angličtina, český překlad „Jaký pěkný večer“.
 - Komentář B je kromě malého písmena na začátku věty napsaný spisovně, s diakritikou a správnou interpunkcí.
 - Emotikon na konci věty naznačuje expresivitu kladné emoce.
-

3.2.1 Shrnutí

Tomášovy statusy jasně vypovídají o tom, k čemu Facebook používá. Jejich hlavním obsahem nejsou sdělení z jeho soukromí. Ty se objevují spíše výjimečně. Častějšími jsou veřejné příspěvky, kterými šíří aktuality. Mívají podobu článku, reportáže, citace nebo videa. V mnoha případech se jedná o politická témata, mediální události nebo reakce na konkrétní světové značky všeho druhu. Tyto skutečnosti pak sám komentuje velice zřídka, spíše je ponechává bez názoru. Stejně je to s téměř nulovým počtem reakcí ostatních uživatelů, tedy Tomášových přátel.

Jeho příspěvky tak neplní kontaktní funkci, ale převážně informativní.

Dalším častým typem bývají oznámení o událostech, kterých se Tomáš zúčastnil. I ty, přestože se týkají současného dění, koncertů apod., převážně zůstávají bez komentářů ostatních.

Pokud Tomáš chce veřejně sdílet místo svého aktuálního pohybu, nevolí sdělení oznamovací větou, ale zanechá odkaz s mapou a konkrétní adresou.

Jedny z mála statusů, které se týkají pouze jeho osobnosti a nesdělují žádné veřejné informace, jsou odkazy na hudební videoklipy nebo vzpomínky na vlastní zážitky.

Tomášův styl vyjadřování je velmi strohý a stručný, spíše heslovitý. V jistých ohledech jeho názorovosti na sdílené odkazy můžeme říci, že plní přesvědčovací funkci. Píše bez diakritiky, ignoruje (stejně jako lidé, kteří jeho statusy komentují) velká písmena na začátku věty, svá sdělení končí třemi tečkami („...“). Tím chce volně navázat na následující odkazy. Často používaným prvkem ozvláštňení je anglický jazyk. Objevují se také vulgarismy, a to v obou řečech. Ani jednou za pozorované období Tomáš nepoužil žádný emotikon.

3.3 Porovnání

Pro rozbor a ukázkou konkrétních profilů byli vybráni zástupci těch věkových kategorií, kterých se týká část s dotazníkovým šetřením.

Počet nových příspěvků za pozorované období je vyšší u Tomáše, který jich vytvořil celkem dvacet, Jessica čtrnáct.

Oba uživatelé Facebooku svou veřejnou komunikaci zakládají na něčem jiném. Zatímco Jessica sděluje informace ze svého soukromí a volí kontaktní statusy vyzývající k nějaké reakci či zainteresovanosti, Tomáš dává přednost sdílení veřejných témat, nejčastěji v podobě odkazů na konkrétní internetové články, reportáže, videa apod.

Této volbě odpovídá také počet komentářů ostatních uživatelů. Mnohem více se jich objevuje na zdi Jessiky, zatímco Tomášovy zůstávají převážně bez reakcí. V tomto směru tedy Jessica navazuje větší kontakt a plní funkci odlišnou komunikační funkci než Tomáš.

Přestože je dívka žákyní a chlapec studentem, ani jeden za zvolené období svou veřejnou komunikaci nezavedl na téma školy, nežádal o radu nebo pomoc ohledně úkolů a nezveřejnil nějaký svůj školní výsledek.

Příspěvky na zdi Jessiky jsou převážně nespisovné a obsahují velké množství gramatických chyb. Tomáš volí nespisovné koncovky a nepoužívá interpunkci, pravopisné chyby se u něj nevyskytují.

Oproti Jessice Tomáš nepoužívá expresivní prvek ozvláštnění v podobě záměny grafémů („xicht“), zkrácenin slov („tk“, „nj“) a hromadění znaků („Joooo“; „Neee“).

Různou podobu mají na obou profilech zápisy v angličtině. U Jessiky se můžeme setkat s tvary „oukej“ a „srry“, Tomáš zachovává standardní způsob anglického psaní.

Zatímco Jessica i její kamarádi své příspěvky neustále doplňují emotikony, někdy dokonce hned několika najednou („:))“; „;) :D :*♥“), Tomáš tyto symboly nepoužívá vůbec a lidé, kteří jeho statusy komentují, pouze v omezené kvantitě („:-“)“).

3.4 Dotazníkové šetření

Součástí mé práce je průzkum, který se zaměřuje na různé facebookové funkce a možnosti, u kterých zjišťuje jejich využití uživateli ve věku 13–16 let a 20–23 let. Tyto věkové kategorie jsou zvolené proto, aby ukázaly možné rozdíly v komunikaci mládeže na druhém stupni základní školy a studenty vysokých škol, popřípadě čerstvými absolventy škol středních, kteří už pracují, ale přesto všichni patří k mladé generaci, která zažila facebookový začátek v České republice. V každé věkové hranici bylo osloveno 25 respondentů.

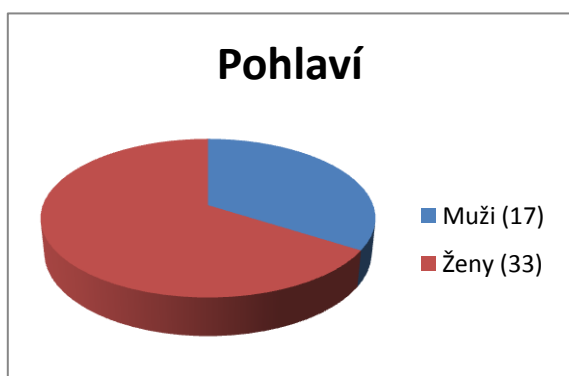
Otázky jsou rozděleny do několika kategorií týkajících se statusu, samotné komunikace, sdílených informací a fotografií, náležitosti ke skupinám, používání pozvánek a vlastního hodnocení komunikační sítě Facebook.

Navíc mě zajímal názor těch, kteří patří do obou těchto věkových kategorií a svůj profil na Facebooku nemají, tudíž danou komunikační síť vůbec nevyužívají. Celkem 20 z nich odpovědělo na otázky týkající se důvodů k tomuto jednání a názorů na dané téma.

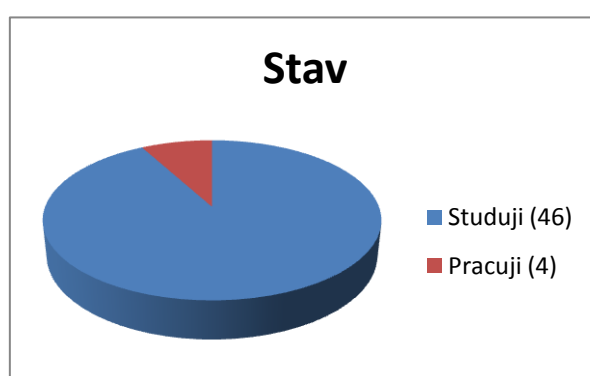
Přesnou podobu dotazníků uvádím v přílohách. Zde zveřejním otázky s výsledky šetření a okomentuji vlastním očekáváním, porovnám obě věkové skupiny a zviditelním některé zajímavé názory u otázek, kde měli respondenti prostor k vlastnímu vyjádření.

Označit bylo možné jak jednu, tak i více odpovědí.

3.4.1 Varianta A – Facebook vlastním

Graf č. 1: Počet mužů a žen

Graf č. 2: Počet studujících a pracujících

1. Jak dlouho máš svůj profil na Facebooku?

Tabulka 1

1.	Méně	Asi 2 roky	3 roky a více
13–16 let	0	2	23
20–23 let	0	6	19

Průměrná doba, kdy si dotazovaní založili svůj profil na komunikační síti Facebook, a to shodně v obou věkových kategoriích, se pohybuje okolo tří let nazpátek, tedy můžeme tvrdit, že facebookový rozmach v našem prostředí nastal na přelomu roku 2008 a 2009.

2. Navštěvuješ ho:

Tabulka 2

2.	Několikrát za den	1x denně	1–3x týdně	Méně často
13–16 let	9	7	4	5
20–23 let	17	5	3	0

U této otázky jsem při jejím pokládání očekávala opačný výsledek, tedy že mladší budou na Facebooku trávit více času než dotazovaná starší věková kategorie, ale není tomu tak. Téměř tři čtvrtiny lidí z 25 ve věku 20–23 let Facebook navštěvují hned několikrát denně, zatímco se mezi mladší věkovou kategorií najdou tací, kteří se bez Facebooku obejdou a navštíví ho méně než jednou za týden.

STATUS

3. Jak často si vkládáš nové statusy?

Tabulka 3

3.	Několikrát za den	1x denně	1–3x týdně	Méně často	Nikdy
13–16 let	1	0	4	14	6
20–23 let	0	2	7	16	0

Tuto otázku jsem porovnávala s výsledky předchozí a nepotvrdilo se, že čím častěji uživatelé Facebook navštíví, tím více přibývají jejich nové statusy. 38 z dotazovaných je zde alespoň jednou denně, nový status si však napíše jen 3 z nich. Z toho tedy soudím, že hlavním důvodem jejich návštěv sítě není sdělit něco o sobě, ale přečíst si o ostatních.

4. Co je nečastěji jejich obsahem? Seřad' podle frekvence (1 – nejméně často, 7 – nejčastěji):

Tabulka 4

4.	Text o svém aktuálním stavu	Citát, text písně, báseň apod.	Odkaz na videoklip, píseň, obrázek, vtip apod.	Odkaz na reklamu	Odkaz na článek, reportáž	Text typu: "Dej LIKE a já ti povím, co si o tobě myslím."	Jiné
13–16 let	5	4	7	2	6	1	3
20–23 let	5	6	7	3	4	1	2

Dále mě zajímalo, jaký status nejčastěji volí. Zde si byly odpovědi u obou skupin podobné, ve třech případech dokonce stejné, a to u nejčastěji vkládaných odkazů na videoklipy apod., u třetí nejoblíbenější položky, tedy statusy, co uživatelé právě dělají, kde se nacházejí, jaký měli den..., a shodli se také na nejméně používaných, za které označili hromadné výzvy k „lakování“ a následnému reagování vyzyvatelem. Pokud někdo označil možnost „Jiné“, pak zmiňoval například časté dotazy ohledně studia, prosby „Nemáte/neznáte/nevíte někdo...“ a návrhy, zda by někdo nešel ven.

5. Statusy ostatních:

Tabulka 5

5. a	Nečtu, nezajímají mě	Čtu jen některé, např. od určitých přátel	Čtu všechny
13–16 let	0	25	0
20–23 let	0	25	0

Sto procentní shoda u obou skupin. Můžeme se tedy domnívat, že nikdo nečte na Facebooku úplně všechno a zároveň není nikdo, kdo koho by příspěvky ostatních nezajímaly a nenahlížel do nich. U všech tedy probíhá jakási selekce, o kom si číst chce a o kom ne.

Tabulka 6

5. b	Nekomentují	Komentují občas	Komentují často, zapojují se do diskuzí
13–16 let	6	19	0
20–23 let	1	24	0

Je pro mě překvapením, že se mezi 25 lidmi v mladší dotazované kategorii našlo dokonce 6 takových, kteří statusy ostatních vůbec nekomentují. Předpokládala jsem, že tento způsob veřejného vyjadřování bude jeden z nejlákavějších pro jakousi reflexi vůči ostatním. Zároveň jsem neočekávala, že nikdo neoznačí možnost častého komentování.

Tabulka 7

5. c	Nikdy neotvírám odkazy ostatních	Otvírám pouze písničky	Otvírám pouze reklamy	Otvírám pouze obrázky, vtipy apod.	Otvírám pouze články, reportáže	Jiné
13–16 let	1	17	0	22	5	0
20–23 let	1	18	3	13	13	0

Jelikož je vkládání nejrůznějších odkazů u obou věkových kategorií nejčastější forma, jakou pro veřejnou komunikaci na své zdi volí, zajímalo mě, jestli také na druhou stranu otvírají stránky, které zveřejňují jejich facebookoví přátelé, a jaký jejich druh je zajímavá nejvíce. Velkou oblíbenost mají u obou kategorií písničky, obrázky, vtipy apod. Mile překvapená jsem tím, že je zajímaví i internetové články a reportáže. Věřím, že se tak velká spousta mládeže pomocí lákavého titulku v odkaze svého kamaráda dostane k textům a informacím, které si sami běžně nevyhledávají. Nejmenší oblíbenosti se dostává reklamám, což bylo očekávané. A pouze dva lidi z celkových padesáti odkazy ostatních úplně ignorují a neotvírají.

6. Mažeš si průběžně svou zeď?

Tabulka 8

6.	Ano, pravidelně	Vůbec ne	Občas, jen konkrétní statusy
13–16 let	7	6	12
20–23 let	1	9	15

Pokud zde respondent odpověděl ne, obvykle dodával, že ani neví, že by bylo něco takového možné, nebo nechce ztrácet čas a je to pro něj zbytečné zdržování. Ti, co si svou zeď promazávají pravidelně, se zpětně obvykle stydí za své předchozí statusy. V jedné odpovědi dokonce stálo, že se dotazované změnil vkus a nechce se prezentovat tak jako dřív. Jiný si zase potrpí na dokonalou image, a proto později maže vše nevyhovující. Naprostá většina se však shoduje v tom, že smazávají jen občas ty příspěvky, které už nejsou aktuální, například prosby o informace ohledně školy apod.

KOMUNIKACE

7. Nejvíce využíváš? Seřad' podle frekvence (1 – nejméně často, 5 – nejčastěji):

Tabulka 9

7.	Veřejné komentování statusů, fotografií apod.	Posílání zpráv	Soukromý chat	Chat s více osobami najednou (př. se skupinou)	Vkládání vzkazů na zeď přátel
13–16 let	2	4	5	3	2
20–23 let	3	4	5	1	2

Přestože spousta lidí odsuzuje Facebook za ztrátu svého soukromí, pořád jsou zde funkce, které umožňují komunikovat pouze soukromě, bez uveřejnění konverzace pro všechny, a právě mezi ně patří dvě nejvíce využívané kategorie – chatování a posílání zpráv. Méně oblíbené jsou možnosti veřejného komentování statusů a veřejných vzkazů

pro přátele na jejich zdi, stejně jako chatování s více osobami najednou, které vlastně celou historii chatu v minulosti začalo. Částečně to potvrzuje otázku číslo 5. Ta se ptala na četnost komentování statusů přátel, které se i zde ukázalo jako méně využívaná forma komunikace.

8. Tlačítko „LIKE“:

Tabulka 10

8.	Nepoužívám	Používám občas	Používám velmi často
13–16 let	3	14	8
20–23 let	0	15	10

Zde jsem chtěla potvrdit či vyvrátit obecnou domněnku, že se na Facebooku více „lajkuje“ než reaguje slovním vyjádřením. Ať už často, nebo občas, uživatelé si zkrátka toto tlačítko oblíbili. Překvapením je, že pokud ho někdo nepoužívá vůbec, pak zástupci mladší kategorie, u kterých jsem očekávala ještě větší frekvenci užívání a oblíbenost této funkce než u starších, kteří by své názory mohli být schopni vyjádřit vlastními slovy spíše než školáci. V závěru dotazníku kladu otázku, co na Facebooku chybí. Hned několik odpovědí obsahovalo opačnou funkci, než je „LIKE“, tedy možnost hodnotit tlačítkem ve významu „NELÍBÍ SE MI“.

9. Počet mých přátel je:

Tabulka 11

9.	Nízký, do 50	Průměrný, do 150	Vyšší, do 300	Vysoký, do 500	Více než 500
13–16 let	3	13	8	0	1
20–23 let	0	8	16	1	0

Tato otázka by měla potvrdit či vyvrátit mýtus o enormním počtu přátelství, které jednotlivci na Facebooku uzavírají. Samozřejmě existují takoví uživatelé, kteří se dostávají například k číslu 500, někteří ho dokonce překonávají, ale jedná se spíše o

výjimky. Většinou se tyto počty pohybují okolo 150, do 300 maximálně, což je reálné, když sečteme všechny bývalé spolužáky za dobu studií, sousedy, spolupracovníky, kamarády ze zájmových kroužků apod. Podle reakcí v obecných názorech na tuto komunikační síť (viz níže) naopak uživatele obtěžuje, když je někdo neznámý žádá o přátelství, a rozhodně takovým žádostem nevyhovují. Tudíž o tom, kdo všechno se k našim informacím dostane a s kým budeme komunikovat a sdílet své veřejné vyjadřování, nakonec vždy rozhodneme sami, a to tím, že si zkrátka vybereme, s kým facebookové přátelství navážeme a s kým ne.

10. S kolika z nich si pravidelně píšete?

Tabulka 12

10.	Průměr z uvedených počtů
13–16 let	13,5
20–23 let	13,7

Tato otázka vesměs doplňuje záměr předchozí a ukazuje opravdu výjimečnou shodu. Odhaluje však, že ať má člověk uložených několik desítek kontaktů, aktivní a pravidelnou komunikaci udržuje pouze s jednou z nich.

11. Kolik z nich téměř vůbec neznám?

Tabulka 13

11.	Průměr z uvedených počtů
13–16 let	21
20–23 let	20,5

Také zde jsem chtěla zjistit, jak je to s takzvanými přáteli, které neznám, ale přesto je zaregistruji do svého profilu a dovolím jim tak sdílet mou stránku. Bohužel jich je víc než těch, se kterými pravidelně komunikuji, a u obou věkových skupin je průměr

konečného čísla opět velmi podobný. Avšak ačkoli se pohybuje kolem 20, objevily se v dotaznících čísla okolo 40, 50 i 70.

12. Představa, že by můj partner/ka Facebook běžně používal/a ke komunikaci:

Tabulka 14

12.	Je mi nepříjemná, netoleroval/a bych jí/mu to	Je mi nepříjemná, ale nezakázal/a bych jí/mu to	Je mi jedno, není to pro mě důležité	Mně vůbec nevadí, naopak
13–16 let	–	–	–	–
20–23 let	0	9	13	3

Tuto otázku pro nízký věk neobsahoval dotazník pro děti ze základních škol. Říká se, že Facebook je ničitel vztahů, což se také objevilo jako jedna z reakcí na jeho používání (viz níže). Proto mě zajímalo, jestli by uživatelé tolerovali svému partnerovi jeho používání. Zajímavé jistě je, že se našlo třikrát více těch, kterým je tato myšlenka nepříjemná, přestože sami tento způsob komunikace využívají, než těch, kterým by to nevadilo vůbec.

13. Dovolil/a bys svým dětem využívat tuto formu komunikace?

Tabulka 15

13.	Ano a to hned, jakmile budou chtít	Ano, ale od určitého věku	Ano, ale v omezené časové míře	Ano, ale pod podmínkou mé pravidelné kontroly	Ne
13–16 let	–	–	–	–	–
20–23 let	1	15	10	6	0

Ani tuhle otázku jsem nepokládala v dotazníku pro věkovou kategorii 13–16 let, jelikož nejsou plnoletí, aby mohli posoudit výchovu a rodičovství. Nejvíce respondentů se shodlo na tom, že Facebook patří do rukou dětí až od určitého věku, který v průměru

odpovědi vychází na 13,5 let. Dále by jim čas na něm strávený vyhranili zhruba na 1,2 hodiny denně. Několik z nich by ještě navíc zvolilo pravidelnou rodičovskou kontrolu. Mezi dotazovanými se nenašel nikdo, kdo by nesouhlasil za žádných podmínek.

14. Facebook bývá také propojený s masmédií. Využívají ho pro různé diskuze, rozhovory, názory, otázky apod., a to at' ve spojení s rádiem, tiskem či televizními pořady. Zapojil/a ses někdy?

Tabulka 16

14.	Ano	Ne
13–16 let	6	19
20–23 let	7	18

Zajímalo mě, nakolik je Facebook využíván nejen pro sebezprezentaci a komunikaci se svým okolím, ale také po stránce mediální, a nakolik uživatelé tyto možnosti oslovují. V obou skupinách vyšel výsledek opět velmi podobně. Větší část to vůbec nezajímá, nechtějí se zviditelňovat, nemají pro to dostatek času anebo jim přijde takové vyjadřování zbytečné. U těch, kteří se na podobných stránkách zapojují, mě zajímalo, o jaké konkrétní pořady se jedná. Mladší odpovídali „fanouškovské“ stránky, stránky oblíbených knih a filmů, českého hokeje a Re-play. Starší zase soutěže, Otázky Václava Moravce, ČT24, ČT4, Evropa 2, Genus TV, diskuze o placení školného, Liberecký deník, Partička a Reflex.

15. Narozeniny, svátek, zasnubny, úspěšné složení maturity, Vánoce... posíláš přání k těmto oslavám a k dalším jiným životním událostem pomocí Facebooku?

Tabulka 17

15.	Ano, jinou formu blahopřání už nevyužívám	Ano, ale vždy ho doplním ještě osobně/telefonem apod.	Ne, vždy přeji jinak
13–16 let	4	13	8
20–23 let	2	21	2

Ten, kdo přeje jinak nebo své přání poslané pomocí Facebooku ještě navíc doplňuje, většinou zmiňuje jako další prostředek osobní setkání, telefon a nebo Skype. Pouhých 6 lidí z celkových 50 se spoléhá pouze na něj.

16. Jaké vyjadřování a jazyk volíš při tvorbě svých statusů, komentování příspěvků druhých, popisů svých fotografií apod.?

Tabulka 18

16.	Vždy spisovný jazyk	Nespisovný jazyk	Slang	Cizí jazyk	Vulgární výrazy	Píši s diakritikou	Píši bez diakritiky
13–16 let	7	18	0	6	1	11	4
20–23 let	7	8	0	6	0	19	3

Co se týká podoby jazyka, kterým se uživatelé Facebooku vyjadřují a jakým komunikují, výrazně převažuje jeho nespisovná podoba. Více lidí uvádí, že zde píše s diakritikou než bez ní, a to v obou věkových skupinách.

INFORMACE

17. Informace o mně na mém profilu najdete:

Tabulka 19

17.	Téměř žádné, jen jméno a pohlaví	Základní (jméno, město, datum nar., email,...)	Podrobné (jazyky, vztah, výročí, zaměstnání, zájmy,...)
13–16 let	4	16	5
20–23 let	2	15	8

O tom, že Facebook nemusí znamenat úplnou ztrátu soukromí, svědčí i vlastní rozhodnutí, kolik informací o sobě jsem ochotný/á vyplnit. Většina dotazovaných se shoduje v tom, že sděluje pouze ty základní.

18. Informace ostatních:

Tabulka 20

18.	Nevyhledávám	Občas, jen u konkrétních osob	Vyhledávám často, téměř u všech nově přidávaných přátel
13–16 let	3	16	6
20–23 let	2	17	6

Informace o osobách jsou umístěny tak, že se nám neobjevují přímo na zdi uživatelů, ale musíme si je cíleně vyhledat v samostatné části profilu. Většinou se jedná o kontakt na danou osobu, adresu, studium, zaměstnání, věk, zájmy, vztahy, náboženské vyznání, oblíbenou hudbu, TV pořady apod. Proto mě zajímalo, jak často vůbec někoho něco takového zajímá. Nejvíce odpovědí se shoduje v tom, že si tyto stránky prohlíží jen občas, a to u vybraných přátel, například pro získání telefonu, emailové adresy atd.

FOTOGALERIE

19. Když mě někdo označí na fotografii:

Tabulka 21

19.	Označení ihned vymažu	Vymažu podle toho, jestli se mi fotografie líbí, nebo ne	Nikdy nevymazávám
13–16 let	2	10	13
20–23 let	3	17	5

Facebook je prezentací jedinců a jedním z takových způsobů prezentace jsou také fotografie, které se mohou objevit na profilu, ačkoli si je tam sám uživatel nevloží, a to pomocí funkce označení, pokud ji daný jedinec nemá účelně zablokovanou. Mě zajímalo, jestli si dotazovaní něco takového „nechávací líbit“, nebo jestli se z těchto

nedobrovolných fotek vymažou a tak je ze svého profilu odstraní. Tuto možnost využívá jen minimum z nich. Většinou se rozhodují až podle toho, jestli se jim konkrétní fotografie líbí či nikoli. Více přízniví a méně vybíraví jsou v tomto ohledu jedinci ve věku 13–16 let, u kterých více jak polovina podobná označení nevymazává a fotografii tak na svých stránkách ponechává.

20. Kolik fotoalb máš ve svém profilu?

Tabulka 22

20.	Žádné	1–10	11–20	Více
13–16 let	2	22	1	0
20–23 let	2	19	3	1

Jedno z pozitivních hodnocení Facebooku (viz níže) se týkalo možnosti prohlížení fotografií přátel, které jsme dlouho neviděli, a já jsem chtěla vědět, kolik fotoalb v průměru jednotliví uživatelé na svých profilech uveřejňují. Čísla vyšla opět podobná u obou věkových skupin a pouze 4 lidé z 50 tuto možnost nevyužívají vůbec. Častost komentování fotografií svých přátel u otázky číslo 7 si nižší věková hranice zvolila až jako čtvrtou nejčastější věc z 5, které na Facebooku dělají, vyšší věková kategorie jako třetí.

SKUPINY

21. Jsi součástí nějaké skupiny, kolika?

Tabulka 23

21.	Žádné	1–10	11–20	Více
13–16 let	1	18	0	6
20–23 let	2	17	2	4

Další možnost, jak s někým komunikovat a veřejně sdílet informace na jedné společné zdi je být součástí takzvané skupiny. Tento prostor musí jeden z uživatelů vytvořit a následně do něj pozvat další. Ti své členství potvrdí či odmítnou. Celá skupina pak funguje na bázi jednoho společného profilu všech jejích členů. Jakákoli nová událost

(například nový příspěvek či komentář) je jejím členům odeslána na jejich osobní stránky v podobě upozornění. Zajímala jsem se o to, jak moc je tato forma komunikace užívaná a odpovědi se opět podobaly u obou dotazovaných skupin. Žádnou facebookovou skupinu nesdílí pouze 3 z 50 respondentů, 10 z nich je součástí dokonce více jak dvaceti.

22. Z jakého důvodu?

Tabulka 24

22.	Studium	Pracovně	Zájmová skupina	Jiné
13–16 let	7	0	15	3
20–23 let	21	4	14	0

A o skupiny jakého typu se nejčastěji jedná? Starší skupina je nejčastěji využívá jako zdroj informací ke svému studiu, zatímco u té mladší jde především o různé zájmové činnosti. Jako možnost „Jiné“ pak respondenti uvedli zábavu a sport.

23. Jak často v rámci těchto skupin komunikuješ s jejími členy, navštěvuješ zed' dané skupiny apod.?

Tabulka 25

23.	Každý den	Každý týden	Méně často	Nikdy
13–16 let	0	7	15	2
20–23 let	7	9	6	1

Chtěla jsem také vědět, jestli být členem takového uskupení zároveň znamená podílet se na vzájemné komunikaci a jak často se tak děje. U těch, kteří komunikování skupin používají ke svému studiu, probíhá výměna informací v rámci těchto skupin každý den. Naopak ti, kteří uvedli svou účast ve skupinách z důvodu svých zájmů, společně komunikují méně než jednou týdně. Tři respondenti přiznávají, že členy sice jsou, ale nikdy se sami aktivně nezapojují.

POZVÁNKA

24. Otvíráš a čteš pozvánky, které ti přijdou?

Tabulka 26

24.	Ano, vždy	Někdy, když si jich všimnu	Nikdy, ignoruji je
13–16 let	4	17	4
20–23 let	6	18	1

Další z možností, která nahrazuje osobní kontakt či pozvání je vytvoření takzvané pozvánky. Ta je následně odeslána vybraným uživatelům, kteří slíbí nebo odmítnou svou účast. Nabízí se jim také varianta odpovědi „Možná“. Zde platí podobná pravidla jako pro skupinu. Účastníci opět sdílí jednu veřejnou zeď, na které probíhá předávání informací o chystané události. Ty mohou být různého druhu, například školní sraz, pracovní schůzka, oslava, koncert apod. 5 z 50 dotazovaných tato pozvání ignorují a nečtou, 10 naopak pravidelně, ostatní jen někdy, když si jich všimnou. Po uplynutí data konané události nepřečtená pozvánka automaticky zmizí.

25. Zúčastnil/a ses někdy akce, na kterou tě někdo pozval právě skrze pozvánku na Facebooku?

Tabulka 27

25.	Ano, několikrát	Ano, ale výjimečně	Nikdy
13–16 let	8	9	8
20–23 let	10	10	5

O tom, jak moc je tato funkce využívána, svědčí fakt, že pouhých 13 lidí z 50 se nikdy neúčastnilo události, na kterou je někdo pozval pomocí Facebooku. Ostatní tak, ať už výjimečně nebo pravidelně, učinili.

26. Vytvořil/a jsi zde někdy pozvánku, kterou jsi následně odeslala dál svým přátelům?

Tabulka 28

26.	Ano, několikrát	Ano, ale výjimečně	Zatím ne, ale do budoucna se tomu nebráním	Nikdy, neumím to	Nikdy, nelíbí se mi tato funkce
13–16 let	1	3	13	3	5
20–23 let	3	10	8	2	2

Většina z dotazovaných však sama pozvánky nevytváří. 5 z nich dokonce přiznává, že tuto funkci neovládá, naopak 4 respondenti ji využívají opakovaně.

ZÁVĚR

27. Jaké jiné komunikační sítě používáš?

Tabulka 29

27.	Žádné	Jiné
13–16 let	3	22
20–23 let	10	15

13 lidí z 50 už na internetu nekomunikuje jinak než pomocí Facebooku. Zbytek, převážně mladších respondentů, však ještě stále používá i další možnosti, mezi kterými nejčastěji uvedli Skype, ICQ, email, Spolužáky a Lidé. Konkurenční komunikační síť Facebooku Twitter byla zmíněna pouze jednou.

28. Jak hodnotíš Facebook?

Tabulka 30

	Je to moje nejoblíbenější a nejčastější výplň volného času	Líbí se mi, jaké možnosti komunikace poskytuje, využívám je, jsem s ním spokojený/á	Používám ho pouze pro nejnnutnější případy	Nemám na výběr, pokud chci být v kontaktu s přáteli, kt. ho využívají	Nechci být pozadu	Nic moc, čekám na něco lepšího
13–16 let	1	13	4	6	1	0
20–23 let	1	15	3	9	2	0

Výsledky této otázky mě překvapily asi nejvíce. Přestože Facebook patří k jedné z nejčastějších forem komunikace dotazovaných a jejich účast na něm je zcela dobrovolná, pouhá polovina z nich je s ním zcela spokojená a vyhovuje jejich představám o internetové komunikaci. 15 lidí uvádí, že zkrátka nemají na výběr, pokud chtějí být v kontaktu s přáteli, kteří ho využívají, 7 uživatelů ho používá pouze pro nejnnutnější případy a 3 dokonce přiznávají, že zkrátka nechtějí být pozadu.

29. Co ti Facebooku vadí, popřípadě chybí?

Zde respondenti neměli na výběr možnosti, ale zajímaly mě jejich vlastní návrhy a poznámky. Odpovědi u obou věkových kategorií si byly opět podobné.

Mladší jako nedostatky nejvíce zmiňovali velké množství reklam, časté návrhy přátelství od cizích lidí, statusy ostatních „o ničem“, hromadné označování na fotografiích, nepřehlednost, veřejné hádky/pomluvy, pozvánky k hrám, automaticky vygenerované emaily zaplňující schránku a fakt, že si lidé radši píší zde, než aby se sešli osobně. Tudíž se jejich kritika netýkala ani tak facebookových funkcí a možností jako nesprávného zacházení jeho uživateli, které ruší ostatní.

Starší věkové kategorii nejvíce vadí nová grafika. Dále by stanovili věkovou hranici možnosti jeho užívání na 18 let, chybí jim funkce „NELÍBÍ SE MI“, kritizují pozvánky k hrám, automatické emaily a množství reklam, obávají se závislosti a ve dvou případech dokonce pedofilie. A stejně jako předchozí kategorie si stěžují na špatné chování některých uživatelů.

30. Pár vlastních slov na téma fenomén Facebook:

I zde dostali respondenti prostor pro vlastní vyjádření a objevily se názory jak kladně hodnotící, tak záporně. Nejčastějším mínusem pro obě věkové skupiny byl argument, že Facebook je zkrátka „žrout času“, nekladněji pak shodně nahlíželi na fakt, že nabízí komunikaci na velké vzdálenosti pro lidi, kteří nebydlí ve stejném městě nebo ve stejné zemi.

Mladším se dále líbí spojení se skupinami a šíření kampaní. Pro příklad uvědomělosti a nadhledem nad celým světem Facebooku cituji konkrétní příspěvky od této věkové skupiny:

„Štve mě, že tím zabírám čas, zrovna když jsem mohl být venku s přáteli.“ (muž, 15 let)

„Sociální síť, která podle mého názoru zhypnotizovala až moc lidí. Pomalu lituji, že jsem si ho založil.“ (muž, 15 let)

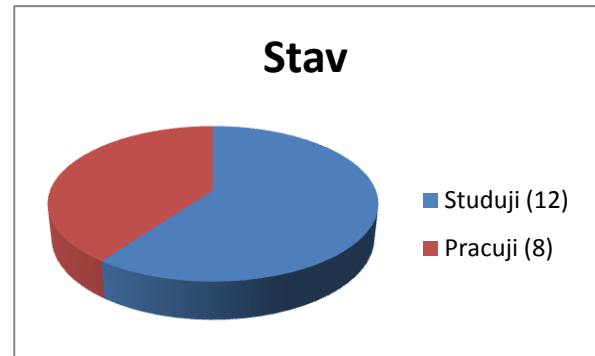
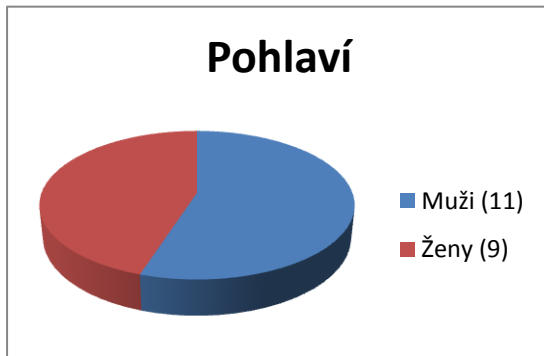
„Dobrá stránka na kontaktování se s přáteli, kteří bydlí daleko, ale nesmí se to přehánět a vytvořit si závislost.“ (žena, 15 let)

„Mám pocit, že to až moc pohltilo naší generaci. Nejradši bych ho úplně zrušila, i když na druhou stranu bych ztratila kontakt se spoustou lidí.“ (žena, 15 let)

„Sice každý uživatel u Facebooku stráví hodně času, ale třeba díky Facebooku pozná nové lidi a je to dobrá věc pro rozšiřování kampaní atd. Má to své dobré i špatné stránky. A je na každém, kolik času na Facebooku bude.“ (žena, 15 let)

U starších se zase objevil názor, že se jedná pouze o „módní záležitost“ a kritizují touhu po tom, mít ve svých kontaktech co nejvíc přátel. Kladně naopak hodnotí přehled o blízkých osobách, prohlížení jejich fotografií, výměnu studijních informací a fakt, že celá komunikace je zdarma.

3.4.2 Varianta B – Facebook nevlastním

Graf č. 3: Počet mužů a žen

Graf č. 4: Počet studujících a pracujících

1. Svůj profil na Facebooku jsem:

Tabulka 31

1.	Neměl nikdy	Měl a zrušil
Respondenti	19	1

Našel se jeden člověk, který se rozhodl svůj profil kvůli jeho nevyužívání zrušit. Ostatní dotazovaní ve věku 13–16 let a 20–23 let si ho ještě nikdy nezaložili.

2. Facebook nemám, protože:

Tabulka 32

2.	Nechci trávit svůj volný čas u počítače	Nechci, aby ostatní pozorovali můj profil	Nelíbí se mi jeho fce a možnosti, nevyužil bych je	Rodiče mi to zakázali	Nemám možnost připojení k internetu	Užívám jinou sociální síť	Jiný důvod
Respondenti	9	8	5	0	0	6	6

Nabízí se otázka proč. Hlavní důvod je ten, že nechtějí trávit svůj volný čas u počítače nebo nemají zájem na tom, aby ostatní pozorovali jejich soukromé informace. Ani v jednom případě se nejedná o problém zákazu ze strany rodičů nebo nemožnosti

připojení k internetu. 6 respondentů užívá jinou formu komunikace – ICQ, email, Lidé a Spolužáky. Jestli mají jiný důvod, pak ve Facebooku nevidí žádnou výhodu, chtějí si zachovat soukromí, nikdy neměli potřebu ho mít, nechtějí být součástí komunity, která jen „šmíruje a drbe“ ostatní, vidí v něm řešení hloupostí a zabitý čas, mají nedůvěru k lidem nebo dokonce zkušenost se stalkingem.

3. O založení profilu do budoucna:

Tabulka 33

3.	Uvažuji v blízké době	Nechávám tuto možnost otevřenou	Neuvažuji vůbec
Respondenti	0	4	16

Více jak tři čtvrtiny dotazovaných do budoucna vůbec o založení svého profilu a zapojení se tak do facebookové komunikace neuvažují. Ani jeden nevedl, že něco takového plánuje v blízké době, 4 tuto možnost ponechávají otevřenou.

4. Mí přátelé, vrstevníci, rodina Facebook většinou:

Tabulka 34

4.	Mají a aktivně využívají	Mají, ale netráví na něm příliš mnoho času	Spíše nemají
Respondenti	10	7	3

Tento výsledek je někde napůl. Buď se respondenti pohybují v okolí, které Facebook aktivně využívá, nebo naopak v takové společnosti lidí, kteří na něm netráví příliš mnoho času, nebo ho dokonce nemají vůbec. Mohu tedy říci, že vliv na fakt užívání nebo neužívání Facebooku nepramení z okolí, ale je to individuální rozhodnutí každého jedince.

5. Představa, že by můj partner/ka Facebook běžně používal/a ke komunikaci:

Tabulka 35

5.	Je mi nepříjemná, netoleroval/a bych to	Je mi nepříjemná, ale nezakázal/a bych jí/mu to	Je mi jedno, není to pro mě důležité	Mi vůbec nevadí, naopak
Respondenti	0	5	11	0

Lidé, kteří Facebook neužívají, jsou v této otázce daleko tolerantnější než samotní jeho uživatelé, kterých se našlo 9, kterým by byla tato představa nepříjemná, ale nezakázali by to. Zde to pro většinu není důležité. Tuto otázku nevyplňovali respondenti ve věku 13–16 let.

6. Dovolil/a byste svým dětem mít a využívat tuto formu komunikace?

Tabulka 36

6.	Ano a to hned, jakmile budou chtít	Ano, ale od určitého věku	Ano, ale v omezené časové míře	Ano, ale pod podmínkou mé pravidelné kontroly	Ne
Respondenti	1	6	5	3	3

Tento názor mě zajímal jak u lidí, kteří Facebook sami využívají, tak také u těch, kteří se mu vyhýbají. Obě skupiny lidí se shodují v tom, že dítě musí nejprve dosáhnout stanoveného věku, první ho v průměru určila na 13,5 let, druhá na 13 let. Dále navrhuji omezenou časovou denní míru, která je u současných uživatelů 1,2h, u lidí bez Facebooku 3h. Navíc by všichni podmínky doplnili ještě o pravidelnou kontrolu rodičů. Zatímco z první skupiny nikdo nevybral možnost „Ne“, zde se pro ni rozhodli 3 lidé. Ani tuto otázku nevyplňovali respondenti ve věku 13–16 let.

7. Jak jinak než pomocí Facebooku komunikuješ?

Tabulka 37

7.	Telefon	Email	ICQ	Jiná komun. síť	Jinak
Respondenti	16	14	10	6	7

Tato otázka je uvedena proto, aby zjistila, jestli lidé, co nemají Facebook, nenavštěvují žádnou sociální síť nebo je neoslovila pouze tato konkrétní. Z výsledků vyplývá, že polovina z nich používá ICQ, které neposkytuje tolik informací o svých uživateliích a nezakládá se na prezentaci jednotlivých profilů. Jako jinou síť uvádí shodně 6 lidí Skype, v možnosti „Jinak“ respondenti uvedli osobní kontakt a jednou dokonce dopisní korespondenci. Ani jednou nepadlo jméno Twittru, který je založený na podobné bázi jako Facebook, a tvoří mu tak největší konkurenci. Potvrdil se tedy fakt, že si lidé, kteří Facebook nevyužívají, chtějí zachovat své osobní informace a na internetu nevyhledávají žádné jiné formy prezentací sebe sama.

8. Nelákají tě ani profily celebrit a populárních osobností?

Tabulka 38

8.	Ano, ale...	Ne, protože...
Respondenti	3	17

Většina se shoduje, že je tyto informace nelákají. Ti, které by profily jejich idolů zajímaly, říkají, že jsou i jiné možnosti, například oficiální webové stránky.

9. Facebook bývá také živě propojený s masmédií. Využívají ho pro různé diskuze, rozhovory, názory, otázky apod., a to ať ve spojení s rádiem, tiskem či televizními pořady. Nelákají tě ani možnosti účastnit se podobných záležitostí?

Tabulka 39

9.	Ano, ale...	Ne, protože...
Respondenti	4	16

Další možností, kterou Facebook nabízí, je zapojení se do živých pořadů různých masmédií, které nás tak vyzývají k diskuzím, vlastním názorům a příspěvkům, otázkám na své hosty apod. Většina z dotazovaných se opět shoduje na tom, že tuto možnost lze praktikovat i jinak, nejen pomocí Facebooku. Z odpovědí, proč lidé v tomto způsobu komunikace nejeví aktivitu, ve kterých se často opakovalo, že je podobné věci zkrátka nezajímají, vynikala tato:

„Nezastávám názor, že by se měl každý ke všemu vyjadřovat. Například úroveň ranních diskuzí na ČT24 mě vyloženě odpuzuje.“ (muž, 22 let)

10. Pár vlastních slov na téma fenomén Facebook:

Na závěr dostali i tito respondenti prostor pro své vlastní vyjádření nad diskutovaným tématem. Většinou zde opakovali důvody, proč je užívání této komunikační sítě neoslovuje, jako například odcizování lidí, kteří se přestávají scházet osobně, obavu o své soukromí a nechuť ke sdílení osobních informací, ztrátu soudnosti jeho uživatelů a ztrátu volného času, a nekontrolovatelnost. Jako jeho výhodu však uznávají fakt, že poskytuje spojení lidem, kteří bydlí daleko od sebe. Za všechny příspěvky pár nejzajímavějších názorů:

„Nevěřím, že Facebook tady bude ještě dlouho. Myslím, že je to záležitost jen několika let, resp. jedné generace.“ (muž, 23 let)

„Mnoho informací o mně pro jiné.“ (muž, 23 let)

„Rozhodně nechci popírat jistou užitečnost Facebooku, jeho užívání však vyžaduje určitou zkušenost a znalost práce s internetem. Jinak může sloužit k nadměrnému užívání a ztrátě soukromí. O ztrátě soudnosti a individuální celistvosti nemluvě.“ (muž, 22 let)

„Facebook nijak neodsuzuji, je to každého věc mít zde svůj profil, ale já si ho opravdu nezaložím, radši komunikuji osobně.“ (žena, 22 let)

„Myslím, že je lepší komunikace z očí do očí než přes počítač.“ (žena, 15 let)

4 Závěr

V závěru práce uvádím výsledné shrnutí předchozích kapitol. Všechny metody postupovaly podle předem stanoveného zadání.

Teoretická část uvádí poznatky, které jsou ukázkou následně doložené na konkrétních případech části praktické. V základních bodech definuje sociální síť, Facebook a především jeho vybrané komunikační možnosti. Vysvětluje pojmy přátelství, zeď, status, komentář, chat, zpráva, skupina, pozvánka, funkce „LIKE“ a fotogalerie. Dále představuje typy jednotlivých uživatelů podle jejich komunikačního chování. Kromě toho vymezuje hlavní znaky jazyka internetové komunikace typické zejména pro chat. V rámci této kapitoly představuje také emotikony, akronymy a klávesové zkratky pro psaní speciálních znaků.

Praktická část je rozdělena na dotazníkové šetření a rozbor dvou konkrétních profilů uživatelů Facebooku.

Dotazníkové šetření mělo tři skupiny respondentů. Základní rozdělení tvořily dvě věkové skupiny (13–16 let a 20–23 let). V každé z nich bylo osloveno dvacet pět dotazovaných, kteří Facebook využívají. Třetí skupinu tvořilo dvacet respondentů z obou věkových kategorií dohromady, kteří Facebook nepoužívají. Uživatelé odpovídali na třicet otázek zaměřených na rozsah a frekvenci užívání jednotlivých komunikačních funkcí. U lidí, kteří Facebook nemají, mě zajímaly jejich důvody. Všechny dotazníky obsahovaly prostor pro vyjádření vlastního názoru na téma „Fenomén Facebook“. Ty nejzajímavější jsou ve svém původním znění k nalezení v příslušné kapitole.

Vyhodnocení je okomentováno u jednotlivých otázek, zde poskytuji závěrečné shrnutí.

Přestože Facebook je pro českou internetovou komunitu k dispozici od roku 2006, širší zájem o jeho komunikační možnosti a velký obrat v počtu jeho českých uživatelů nastal na přelomu let 2008–2009. Toto období uvádí také obě věkové kategorie dotazovaných jako datum založení svých profilů.

Dle názorů zejména dospělé generace, která Facebook odsuzuje a smýšlí negativně o jeho využívání mladou generací, jsem očekávala, že teenageři tráví na sociální síti více času, než mnou oslovená starší kategorie. Výsledek byl ale opačný. Dvacet dva lidí ve věku 20–23 let ho navštíví alespoň jednou denně, zatímco respondentů starých 13–16 let se takových našlo šestnáct.

Čas strávený na Facebooku však přímou úměrou neodpovídá počtu nově přidaných statusů. Z padesáti oslovených si pouze tři lidé napíší na svou zeď nový příspěvek každý den.

Nejčastější typ statusů jsou odkazy nejrůznějšího druhu, zejména na písně, videoklipy, obrázky, vtipy apod. Vlastní text je na druhém místě. Nejméně užívané jsou statusy obsahující text typu „Dej LIKE a já ti povím, co si o tobě myslím“.

Uživatelé se shodují v tom, že nechtou všechny nově zobrazené příspěvky, ale vybírají si pouze takové, které zveřejnili vybraní přátelé.

Co se týká jejich veřejného komentování, sedm lidí z padesáti přiznalo, že této funkce nevyužívá vůbec. Řadí se tak mezi typ *pasivní uživatel – pozorovatel*.

Své veřejné příspěvky s určitým časovým odstupem většina dotazovaných nejčastěji z důvodu neaktuálnosti po určité době vymazává.

Nejvíce využívanou formou, jak na Facebooku komunikovat, je soukromý chat, nejméně vkládání veřejných příspěvků na zeď přátel.

Oblíbených vyjadřovacím prostředkem je tlačítko „LIKE“. Z padesáti oslovených ho pravidelně nepoužívají pouze tři uživatelé.

Dalším mýtus se týká počtu uzavíraných přátelství. V obecném domnění je zakotvená informace o jejich enormních počtech. Podle statistik je však průměrný počet přátel, neboli přidaných kontaktů, okolo sto třiceti a toto číslo potvrdil také můj dotazník. 21 lidí má do 150 uložených přátel, dalších 24 uvádí 150–300. Tedy extrémní výjimku tím či oním směrem tvoří pouze pět uživatelů.

S tím souvisí i otázky, s kolika z nich si píší pravidelně a kolik jich naopak vůbec osobně neznají. První číslo je v průměru 14, druhé 21.

Oficiální požadovaný věk pro možnost prezentace osoby na Facebooku je třináct let. V dotazníku jsem se ptala, jestli by uživatelé svým dětem povolili využívat tuto formu komunikace. Z jeho aktivních uživatelů se všichni shodli na tom, že ano, ale od určitého věku (13,5 let), v omezené míře (1,2h/denně) a pod podmínkami dodržování dalších pravidel. Ti, kteří Facebook nevyužívají, věkovou hranici určili v průměru na 13 let a denní povolený čas na 3h. zatímco v první skupině nikdo neodpověděl „ne“, tady se našli tři jedinci, kteří by Facebook dětem rozhodně nepovolili.

Komunikace s médii využívá pouze naprostá menšina dotazovaných. Ty, kteří Facebook nemají, tato možnost vůbec neláká.

Zato je to cesta, kterou lidé mnohdy volí jako prostředek ke gratulaci. Dodávají však, že přání napsané na Facebook často ještě doplňují telefonátem nebo osobně.

Jazyk, který pro své vyjadřování uživatelé volí, je u většiny nespisovný, pravopis diakritický a často používané jsou výrazy z cizích jazyků.

Informace, které o sobě respondenti sdílí, jsou z převážné většiny pouze základní.

Pro prezentování sebe sama volí většinou 1–10 fotoalb.

V rámci komunikace jsou součástí 1–10 skupin. Mladší zejména v rámci svých zájmových činností, starší ze studijních důvodů.

Možností skupinové komunikace je pozvánka na reálnou událost. Třináct lidí z padesáti se takové aktivity nikdy nezúčastnilo. Většina takové pozvánky sama zatím nevytváří, spíše tyto možnosti nechávají otevřené pro budoucnost.

V rámci srovnání s využíváním ostatních komunikačních prostředků třináct lidí z oslovených využívá na internetu pouze Facebook. Ostatní uvádí Skype, ICQ, email, Spolužáci.cz a Lidé.cz.

S Facebookem je zcela spokojených třicet oslovených respondentů. Ostatní ho používají pouze pro nejnnutnější případy, nemají na výběr, pokud chtějí být v kontaktu se svými přáteli, kteří jsou jeho uživateli, nebo nechtějí být pozadu.

Dotazník pro ty, kteří Facebook nepoužívají, zjišťoval především důvody proč tomu tak je. Respondenti přiznávají, že nechtějí svůj volný čas trávit u počítače, nelíbí se jim funkce, které nabízí, a především nemají zájem zveřejňovat své soukromé informace.

Šestnáct z celkových dvaceti o jeho založení do budoucna neuvažuje vůbec, čtyři lidé tuto možnost nechávají otevřenou. Nikdo tak však neplánuje učinit v blízké době.

Tito lidé přiznávají, že jejich okolí ve větší míře Facebook má a pravidelně navštěvuje. To však na jejich volbu se této komunikace neúčastnit nemá vliv.

Jako jiný prostředek svého dorozumívání uvádí stejné prostředky, jako předchozí skupina, nejčastěji tedy Skype, ICQ, email, Spolužáci.cz a Lidé.cz.

Nejzajímavější názory také z této skupiny lze v jejich původním znění nalézt v příslušné kapitole.

Další zkoumání jsem prováděla v rámci rozboru konkrétních příspěvků. Ten se týkal žánrů, stylistiky a jazyka samotného. Zvolila jsem dva uživatele, kteří mi povolili volný přístup k jejich statusům a jejich následnému zveřejnění. Příspěvky z vybraného období,

kteře bylo dlouh  jeden a půl m sice, poté společn  s jejich komentáři uv dım v jejich p vodnım zn nı. Tyto skutečnosti dále komentuji a prov dım jejich analýzu. Jejich z v re n  shrnutı je n sledujıcı.

Zatımcı Jessica sděluje informace ze svého soukromı a volı statusy vyz vajıcı k n jak  reakci či zainteresovanosti, Tomáš dává přednost sdılenı veřejných témat, nejčastěji v podobě odkazů na konkr tnı internetov  články, reportáže, videa apod. Této volbě odpovıd  také počet komentářů ostatnıch uřivatel . Mnohem vıce se jich objevuje na zdi Jessiky, zatımcı Tom šov  z st vajı p ev zn  bez reakcı.

P spěvky na zdi Jessiky jsou p ev zn  nespisovn  a obsahujı velké množství gramatických chyb. Tomáš volı nespisovn  koncovky a nepouřiv  interpunkci, pravopisn  chyby se u něj nevyskytujı.

Oproti Jessice Tomáš nepouřiv  expresivnı prvek ozvl stn nı v podobě záměny grafémů („xicht“), zkrácenin slov („tk“, „nj“) a hromad nı znaků („Joooo“; „Neee“).

Různou podobu majı na obou profilech zápisy v angličtině.

Zatımcı Jessika i její kamarádi sv  p spěvky neustále doplňujı emotikony, Tomáš tyto symboly nepouřiv .

Na konci práce konstatuji, že komunikace, kter  na Facebooku probıh , po jazykov  stránce kopıruje a p ebır  zásady chatových systémů a portálů, které fungovaly před nım. To dokazujı na rozboru konkr tnıch statusů a jejich komentářů,  ımž jsem tedy splnila cıle kladen  na z ch tku práce a představila stále jeřt  tendovou z leřitost Facebook způsoby, jak s nım nakládá dneřnı ml deř.

5 Seznam použité literatury

1. BEDNÁŘ, V. *Marketing na sociálních sítích: prosadte se na Facebooku a Twitteru*. Brno: Computer Press, 2011, ISBN 978-80-251-3320-0.
2. BERÁNEK, T. *Smileys: stručný průvodce emotivní elektronickou komunikací*. Praha: Computer Press, 2000, ISBN 80-7226-294-7.
3. BOZDĚCHOVÁ, I. (1996–1997): O počítačové češtině a komunikaci. *Český jazyk a literatura*, roč. 46, s. 109-115, ISBN 0009-0786.
4. ČMEJRKOVÁ, S. Čeština mediální, mluvená a psaná. In: *Přednášky z XLIX. běhu Letní školy slovanských studií*. Praha: FF UK, 2006, s. 47 - 63.
5. ČMEJRKOVÁ, S. Jazyk a styl elektronické komunikace: čeština a počítačština. In: *Sborník prací Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě. Rada jazykovědná*. Opava: Slezská univerzita v Opavě 2003, s. 48 - 56.
6. ČMEJRKOVÁ, S. (2006): E-čeština. *Čeština doma a ve světě*, roč. XIV, č. 1-4, s. 4–14, ISBN 1210-9339.
7. DĚDIČEK, D. *333 tipů a triků pro Facebook*. Brno: Computer Press, 2011, ISBN 978-80-251-2963-0.
8. HLADKÁ, Z. (2003): Cizojazyčné prvky v korespondenci mladých lidí. *Naše řeč*, roč. 86, č. 5, s. 241 – 250, ISBN 0027-8203.
9. HOFFMANNOVÁ, J. Intertextualita v současné elektronické komunikaci. In: *Bichla pro Krčmovou*, Brno: Masarykova univerzita, 2006, s. 163 - 174. ISBN 80-210-3955-8.
10. CHÝLOVÁ, H.; J. MÁLKOVÁ (2006): Čeština kolem internetu. *Čeština doma a ve světě*, roč. XIV, č. 1-4, s. 59–63, ISBN 1210-9339.
11. JANDOVÁ, E. a kol.: *Čeština na WWW chatu*. Ostrava: Repronis Ostrava, 2006, ISBN 80-7368-253-2.
12. JANDOVÁ, E. *Konverzace na WWW chatu*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2006, ISBN 80-7368-254-0.
13. JANDOVÁ, E. Prožívání jazyka na internetu. *Užívání a prožívání jazyka: K 90. narozeninám Františka Daneše*. Praha: Karolinum, 2010, s. 361–365, ISBN 978-80-246-1756-5.
14. KARLÍK, P.; M. NEKULA; J. PLESKALOVÁ. *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha: Lidové noviny, 2002, ISBN 80-7106-484-8.

15. KRÁLÍK, J. (1997): Sloh věku počítačů. *Naše řeč*, roč. 80, č. 2, s. 57–63, ISBN 0027-8203.
16. PEŇÁZ, P. (2006): Medium aevum redivivus (Ke středověké komunikační mentalitě uživatelů webu). *Čeština doma a ve světě*, roč. XIV, č. 1-4, s. 94–101, ISBN 1210-9339.
17. *Pravidla českého pravopisu*. Praha: Fin, 2008, ISBN 978-80-86002-89-7.
18. ROSENBAUM, O. *Anglicko-český slovník internetu: chat-slang*. Praha: IŽ, 1997, ISBN 80-240-2058-0.
19. SVĚTLÁ, J. (2006): Čeština v elektronických médiích z pohledu lexikografie. *Čeština doma a ve světě*, roč. XIV, č. 1-4, s. 102–115, ISBN 1210-9339.
20. ŽEMLICKA, M. *Email, chat, SMS: praktický průvodce elektronickou komunikací*. Brno: Computer Press, 2003, ISBN 80-7226-928-3.

6 Seznam příloh

PŘÍLOHA I – Dotazník – varianta A – Facebook MÁM

PŘÍLOHA II – Dotazník – varianta B – Facebook NEMÁM

PŘÍLOHA III – Prohlášení o souhlasu s poskytnutím informací, Jessica Peřinová

PŘÍLOHA IV – Prohlášení o souhlasu s poskytnutím informací, Tomáš Hodboď

PŘÍLOHA V – CD obsahující bakalářskou práci ve formátu pdf

PŘÍLOHA I

Dotazník – varianta A – Facebook MÁM

Jsem:

Věk: _____

Momentálně:

Muž

Žena

Studuji

Pracuji

(Zaškrtnout můžeš jednu i více odpovědí)

1. Jak dlouho máš svůj profil na Facebooku? _____

2. Navštěvuješ ho:

Několikrát za den

1x denně

1-3x týdně

Méně často

STATUS

3. Jak často si vkládáš nové statusy:

Několikrát za den

1x denně

1-3x týdně

Méně často

Nikdy

4. Co je nejčastěji jejich obsahem? Seřad' podle frekvence čísla 0–7 (0 – nikdy, 1 – nejméně, 7 – nejčastěji):

..... Text o mém aktuálním stavu (kde jsem, co dělám, jaký jsem měl den, kam se chystám večer)

..... Citát, text písně, báseň apod.

..... Odkaz na videoklip, píseň, obrázek, vtip apod.

..... Odkaz na reklamu (internetový obchod s oblečením apod.)

..... Odkaz na článek, reportáž

..... Text typu: „Dej LIKE a já ti povím, co si o tobě myslím.“

..... Jiné, jaké: _____

5. Statusy ostatních:

- Nečtu, nezajímají mě
- Čtu jen některé, např. jen od určitých přátel
- Čtu všechny
 -
- Nekomentuji
- Komentuji občas
- Komentuji často a zapojuji se tak do diskuzí
 -
- Nikdy neotvírám vložené odkazy ostatních
- Otvírám pouze:
 - Písničky
 - Reklamy
 - Obrázky, vtipy
 - Články, reportáže
 - Jiné: _____

6. Mažeš si průběžně svou zed'?

- Ano, pravidelně, protože: _____
- Ne, najdete tam vše od založení mého profilu, protože:

- Občas, jen konkrétní statusy

KOMUNIKACE

7. Nejvíce využívám (seřaď podle frekvence 0–5, 0 – nikdy, 1 – nejméně, 5, nejvíce):

..... Rozhovorů pomocí veřejného komentování statusů, fotografií apod.

..... Posílání zpráv

..... Soukromého chatu

..... Chatu s více osobami najednou, např. se skupinou, ve které jsem členem

..... Vkládání vzkazů na zed' přátel

8. Tlačítko „LIKE“:

- Nepoužívám
- Používám občas
- Používám velmi často, daleko raději než bych napsal/a vlastní komentář

9. Počet mých přátel je:

- Nízký, do 50
- Průměrný, do 150
- Vyšší, do 300
- Vysoký, do 500
- Více než 500

10. S kolika z nich si pravidelně píše: _____

11. Kolik z nich téměř vůbec neznám: _____

12. Představa, že by můj partner/ka Facebook běžně používal/a ke komunikaci:

- Je mi nepříjemná, rozhodně bych to netoleroval/a
- Je mi nepříjemná, ale nezakázal/a bych jí/mu to
- Je mi jedno, není to pro mě důležité
- Mně vůbec nevádí, naopak

13. Dovolil/a bys svým dětem mít a využívat tuto formu komunikace?

- Ano a to hned, jakmile budou chtít
- Ano, ale od určitého věku: _____
- Ano, ale v omezené časové míře: _____
- Ano, ale pod podmínkou mé pravidelné kontroly
- Ne

14. Facebook bývá také živě propojený s masmédií. Využívají ho pro různé diskuze, rozhovory, názory, otázky apod., a to ať ve spojení s rádiem, tiskem či televizními pořady. Zapojil/a jste se někdy?

- Ano, kde: _____
- Ne, protože:

15. Narozeniny, svátek, zasnuby, úspěšné složení maturity, Vánoce... posíláš přání k těmto oslavám a k dalším jiným životním událostem pomocí Facebooku?

- Ano, jinou formu blahopřání už téměř nevyužívám
- Ano, ale vždy ho doplním ještě osobně/telefonem apod.
- Ne, vždy přeji jinak, jak:

16. Jaké vyjadřování a jazyk volíš při tvorbě svých statusů, komentování příspěvků druhých, popisů svých fotografií apod.?

- Vždy spisovný jazyk bez vulgarismů, slangu apod. (*velký*)
- Nespisovný jazyk (*velkej*)
- Slang (*o5, 4y*)
- Cizí jazyk (*cool*)
- Vulgární výrazy
- Vždy píši s diakritikou (*čeština*) a dbám na větná znaménka (např. čárky v souvětí)
- Zásadně bez diakritiky (*cestina*), znaménka ve větách téměř nepoužívám

INFORMACE

17. Informace o mně na mém profilu najdete:

- Téměř žádné, jen jméno a pohlaví
- Základní – jméno, město, datum narození, email, ...
- Podrobné – jazyky, vztah, výročí, zaměstnání, zájmy a činnosti, oblíbená hudba, ...

18. Informace ostatních:

- Nevyhledávám
- Vyhledám občas, např. u konkrétní osoby (email, datum narození)
- Je to jedna z věcí, kterou si u každého nově přidaného přítele prohlížím nejdříve; zajímají mě

FOTOGALERIE

19. Když mě někdo označí na fotografii:

- Ihned označení vymažu
- Označení vymažu podle toho, jestli se mi fotografie líbí nebo ne
- Označení nikdy nevymazávám

20. Kolik fotoalb máš ve svém profilu?

- Žádné
- 1–10
- 11–20
- Více

SKUPINY

21. Jsi součástí nějaké skupiny, kolika?

- Žádné
- 1–10
- 11–20
- Více

22. Z jakého důvodu?

- Studium (současní, bývalí spolužáci)
- Pracovně
- Zájmová skupina
- Jiné: _____

23. Jak často v rámci těchto skupin komunikuješ s jejími členy, navštěvuješ zeď dané skupiny apod.?

- Každý den
- Každý týden
- Méně často
- Nikdy, jsem pouze jejím členem, ale komunikace se neúčastním

POZVÁNKA

24. Otvíráš a čteš pozvánky, které ti přijdou?

- Ano, vždy
- Někdy, když si jich všimnu
- Nikdy, ignoruji je

25. Zúčastnil/a ses někdy akce, na kterou tě někdo pozval právě skrze pozvánku na Facebooku?

- Ano, několikrát
- Ano, ale výjimečně
- Nikdy

26. Vytvořil/a jsi zde někdy pozvánku, kterou jsi následně odeslala dál svým přátelům?

- Ano, několikrát
- Ano, ale výjimečně
- Zatím ne, ale do budoucna se tomu nebráním
- Nikdy, neumím to
- Nikdy, nelíbí se mi tato funkce

ZÁVĚR

27. Jaké jiné komunikační sítě používáš? _____

28. Jak hodnotíš Facebook?

- Je to moje nejoblíbenější a nejčastější výplň volného času
- Líbí se mi, jaké možnosti komunikace poskytuje, a téměř všechny využívám, jsem s ním spokojený/á
- Používám ho pouze pro nejnnutnější případy
- Nemám na výběr, pokud chci být v kontaktu s přáteli, kteří ho využívají
- Nechci být pozadu
- Nic moc, stále čekám, až někdo přijde s něčím lepším

29. Co ti Facebooku vadí, popřípadě chybí?

30. Pár vlastních slov na téma fenomén Facebook:

PŘÍLOHA II

Dotazník – varianta B – Facebook NEMÁM

Jsem:

Věk: _____

Momentálně:

Muž

Žena

Studuji

Pracuji

(Zaškrtnout můžeš jednu i více odpovědí)

1. Svůj profil na Facebooku jsem:

Neměl nikdy

Měl a zrušil, proč a po jaké době:

2. Facebook nemám, protože:

Nechci trávit svůj volný čas u počítače

Nechci, aby ostatní pozorovali můj profil

Nelíbí se mi funkce a možnosti, které nabízí, nevyužil bych je

Rodiče mi to zakázali

Nemám možnost připojení k internetu

Užívám jinou formu komunikace skrze sociální sítě, jakou:

Jiný důvod, jaký:

3. O založení profilu do budoucna:

Uvažuji v blízké době, protože: _____

Nechávám tuto možnost otevřenou

Neuvažuji vůbec

4. Mí přátelé, vrstevníci, rodina Facebook většinou:

- Mají a pravidelně aktivně využívají
- Mají, ale netráví na něm příliš mnoho času
- Spíše nemají

5. Představa, že by můj partner/ka Facebook běžně používal/a ke komunikaci:

- Je mi nepříjemná, rozhodně bych to netoleroval/a
- Je mi nepříjemná, ale nezakázal/a bych jí/mu to
- Je mi jedno, není to pro mě důležité
- Mně vůbec nevádí, naopak

6. Dovolil/a byste svým dětem mít a využívat tuto formu komunikace?

- Ano a to hned, jakmile budou chtít
- Ano, ale od určitého věku: _____
- Ano, ale v omezené časové míře: _____
- Ano, ale pod podmínkou mé pravidelné kontroly
- Ne

7. Jak jinak než pomocí Facebooku komunikuješ?

- Telefon
- Email
- ICQ
- Jiná komunikační síť, jaká: _____
- Jinak, jak: _____

8. Nelákají tě ani profily celebrit a populárních osobností?

- Ano, ale: _____
- Ne, protože: _____

9. Facebook bývá také živě propojený s masmédií. Využívají ho pro různé diskuze, rozhovory, názory, otázky apod., a to ať ve spojení s rádiem, tiskem či televizními pořady. Nelákají tě ani možnosti účastnit se podobných záležitostí?

- Ano, ale: _____
- Ne, protože: _____

10. Pár vlastních slov na téma fenomén Facebook:

PŘÍLOHA III

Prohlášení o souhlasu s poskytnutím informací

Já

- A) uděluji svůj výslovný a jednoznačný souhlas se zpracováním a zveřejnění údajů
ze svého soukromého profilu na sociální síti Facebook
- B) a potvrzuji, že jsem o tomto kroku byl(a) informován(a).

V dne.....

Podpis.....

PŘÍLOHA IV

Prohlášení o souhlasu s poskytnutím informací

Já

A) uděluji svůj výslovný a jednoznačný souhlas se zpracováním a zveřejnění údajů
ze svého soukromého profilu na sociální síti Facebook

B) a potvrzuji, že jsem o tomto kroku byl(a) informován(a).

V dne.....

Podpis.....